

Broedvogels van de IJsselmonding en het Vossemeer in 2025

Symen Deuzeman, Bram Ubels & Jelle Abma

Colofon

© Sovon Vogelonderzoek Nederland 2026

Citeren als: Deuzeman S., Ubels B. & Abma J. 2026. Broedvogels van de IJsselmonding en het Vossemeer in 2025. Sovon-rapport 2025/90. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Kavelcode: 25OVP2-1

Foto's: Jelle Abma, Symen Deuzeman & Bram Ubels.

ISSN-nr: 2212 5027

Sovon Vogelonderzoek Nederland
Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen

E-mail: info@sovon.nl

Website: www.sovon.nl

Type informatie	Omschrijving/status	Datum
Versie	concept	17-11-25
Inhoudelijke toets	Bram Ubels	17-11-25
Vrijgave na definitieve versie	Jelle Postma	15-12-25
Versie	Definitief	15-12-25

Dit rapport is samengesteld in opdracht van Staatsbosbeheer

Inhoud

Samenvatting	4
1 Inleiding	5
2 Beschrijving van het gebied	6
3 Werkwijze	11
3.1 Methode & veldwerk	11
3.2 Interpretatie en verwerking van de gegevens	12
3.3 Weersomstandigheden	12
3.4 Afwijkingen/foutendiscussie	13
4 Resultaten	14
4.1 SNL-beheertypen	15
4.2 Vergelijking met eerdere karteringen	17
4.3 Soortbesprekingen	27
4.4 Niet-broedvogels en andere fauna	34
5 Evaluatie	36
Literatuur	37
Bijlage 1 Aantalsontwikkelingen	38
Bijlage 2 Soortkaarten inventarisatie 2025	51

Samenvatting

In 2025 zijn in opdracht van Staatsbosbeheer de IJsselmonding en het Vossemeer (713,4 ha) gekarteerd op broedvogels.

Er zijn vier tot vijf integrale bezoeken gebracht die meest voor zonsopgang aanvingen. Expliciete nachtbezoeken zijn niet gebracht, maar enkele bezoeken zijn zo vroeg gestart dat nachtvogels waargenomen hadden kunnen worden. In de meeste gevallen is gebruik gemaakt van een motorboot of kano, uitgezonderd de oostoever van het Ketelmeer en de Zandjes langs de IJssel.

Er is in totaal 175 uur en 13 minuten gespendeerd aan veldwerk, wat neerkomt op een onderzoekintensiteit van 14,7 minuten/ha.

Er werden 76 soorten als broedvogel vastgesteld, die allen integraal zijn gekarteerd. Van de aangetroffen soorten staan er zestien op de Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare soorten.

Hiervan is één soort aangemerkt als ernstig bedreigd, twee soorten als bedreigd, zeven soorten als kwetsbaar en zes soorten als gevoelig. De top vijf van meest algemene soorten bestaat uit Kleine Karekiet (458 territoria), Grauwe Gans (277), Tuinfluiter (233), Zwartkop (206) en Tjiftjaf (202).

In vergelijking met voorgaande jaren wordt uitgebreid ingegaan op de ontwikkelingen van de eilanden sinds de aanleg vanaf 1997 in de moerasdelta van het Ketelmeer en Vossemeer. In de beginjaren waren dit uitgebreide zandplaten met pioniersvegetaties, waar grote kolonies meeuwen en sterns te vinden waren en pionierssoorten als Kluten, Kleine- en Bontbekplevier. Nu ruim 25 jaar later zijn de eilanden bebost geraakt en komen er uitgebreide waterrietvelden en lisdoddevegetaties voor. Op deze eilanden hebben bossoorten als Havik, Grote Bonte Specht, Wielewaal en Appelvinken zich gevestigd. In de struweelzones komen hoge dichtheden voor van Nachtegaal en floreren soorten als Tuinfluiter en Zwartkop. Ook de Zeearend heeft zich sinds 2015 gevestigd op de Kattenplaat.

Beschermingsmaatregelen zoals het plaatsen van anti-vraastrasters hebben in het Ketelmeer gezorgd voor behoud en uitbreiding van het stromingsriet, waar de Grote Karekiet zich de laatste jaren weet te handhaven en Woudaap is verschenen. Veel moerasvogels doen het goed in het Ketelmeer, met toenames van enkele kritische moerasvogels, zoals de Roerdomp, Snor en Rietzanger, die overigens landelijk ook positieve trends laten zien.

Van het voormalige bolwerk van de Buidelmees is weinig tot niets meer over. Deze is in overeenstemming met de landelijke situatie, waar in 2024 nog maar negen territoria werden doorgegeven in heel Nederland.

1 Inleiding

In 2025 zijn in opdracht van Staatsbosbeheer de IJsselmonding en het Vossemeer (713,4 ha) gekarteerd op broedvogels.

De inventarisatie vond plaats in het kader van het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL), waarin onder andere het monitoren van broedvogels in een zesjarige cyclus wordt vereist en waarvan de resultaten worden gerapporteerd aan de betreffende provincie.

Het veldwerk werd uitgevoerd door Jelle Abma, Symen Deuzeman en Bram Ubels, de laatste twee droegen ook zorg voor de rapportage.

Andrea van den Berg en Bert Haamberg waren de contactpersonen bij Staatsbosbeheer. Jelle Postma was verantwoordelijk voor de begeleiding vanuit het Sovon-kantoor.

Sovon-collega's Lara Marx en Bas Hissel (tabellen en kaartmateriaal) en Laura Hondshorst (vormgeving) worden bedankt voor hun bijdragen aan de totstandkoming van dit rapport. Andrea van den Berg van Staatsbosbeheer en Bram Ubels van Sovon voorzagen het concept van commentaar.

Nest met vier jonge Baardmannetjes in geknakt overjarig rietland op de Schokkerplaat, 23 april 2025 (Bram Ubels).

2 Beschrijving van het gebied

De IJsselmonding en het Vossemeer vormen de meest oostelijke zoete rivierdelta van Nederland. Het beslaat een oppervlak van 713,4 hectare. Dit Natura 2000-gebied wordt ook wel 'de Biesbosch van het oosten' genoemd. Ten noordwesten van Kampen, in de uiterste westpunt van Overijssel, monden de IJssel en het Vossemeer uit in het Ketelmeer. Daar voeren het Keteldiep en het later gegraven Kattendiep IJsselwater het noordelijkste Randmeer in: het Ketelmeer. In het kader van de ecologische hoofdstructuur in het Natura 2000 gebied Ketelmeer werden tussen 1997 en 2006 met zand uit vaar- en stroomgeulen nieuwe eilanden en ondieptes in de IJsselmonding aangelegd. Het gaat van noordoost naar zuidwest om de Ramspolplaat, Kamperplaat, Schokkerplaat, Kattenplaat en Ketelplaat (Figuur 1). Het Keteleiland was een uitloper van het Kampereiland en is met het graven van het Kattendiep geïsoleerd komen te liggen. Er werd wel een groot eiland opgespoten tegen het Keteleiland aan. Het project was onderdeel van het programma *Nadere Uitwerking Rivieren Gebied* en had als primair doel het realiseren van een grootschalig natuurgebied met het uiterlijk van een natuurlijke rivierdelta in de monding van de IJssel. Bij opstuwing en afwaaiing kunnen flinke peilverschillen ontstaan. Bij sanering van het Ketelmeer is aan het einde van de twintigste eeuw ruim 50 cm vervuild slib afgevoerd. De bodem in de oeverzone bestaat overwegend uit zavel.

De Ramspolplaat met overjarige rietzones, lisdoddevegetaties en opgaand bos, 17 juni 2025 (Jelle Abma).

Ketelmeer

De aangelegde eilanden zijn opgebouwd uit ringdijken van basaltblokken met daarbinnen opgespoten zand en klei, onder andere uit het uitgebaggerde Kattendiep. Het hart van deze eilanden bestaat uit ondiep open water, omringd door een brede zoom van waterriet die naar buiten toe langzaam verlandt en overgaat in bos. De hogere buitenranden zijn door natuurlijke successie begroeid met inmiddels min of meer volwassen zachthoutoibos waarin wilg domineert in het bijzijn van populier, zwarte els en berk. De oudste delen bos worden gevonden in de oostoever van het Ketelmeer en op het Keteleiland. De eilanden en het omringende water zijn afgesloten voor publiek met uitzondering van enkele vaargeulen die met een diepte tot -2,9 meter NAP geschikt zijn voor pleziervaart en de Ramspolplaat. Langs de noordwestoevers van de Schokkerplaat en de Kamperplaat is op grote schaal riet aangeplant in ondiep water, die beschermd worden met rasters voor vraat van herbivore watervogels. Dit waterriet breidt zich nog steeds uit, maar wordt nog niet bewoond door Grote Karekieten, waarvoor het bedoeld is. Het riet staat in ondiep water en is te ijl om het zware nest van de Grote Karekiet te dragen. Wel zitten er behoorlijk veel Kleine Karekieten. Wellicht dat het in de toekomst geschikter wordt voor zijn grotere broer.

De oostoever van het Ketelmeer bestaat voor het overgrote deel uit overjarig rietland, brandnetelruigte en oud wilgenbos. Van oudsher werd een vrij groot deel van het rietland jaarlijks gemaaid. Dit is voor het laatst gebeurd in de winter van 2020, toen er op een drietal plekken over een grote oppervlakte riet was gemaaid. Daarna is het maaien uitgebleven, zodat het rietland nu voor het vijfde jaar niet is gemaaid en het geheel bestaat uit overjarig rietland.

Dichtgroeïend stromingsriet bij anti-vraatrasters in het Ketelmeer. Let op de enorme dikte van het jonge riet. Bijzonder geschikt voor de Grote Karekiet voor het bouwen van een nest, Symen Deuzeman.

Vossemeer

Het Vossemeer is met een lengte van ongeveer 5 kilometer en een maximale breedte van nog geen kilometer een langgerekt Randmeer op de grens van Flevoland en Overijssel. Op de vaargeul na is het veelal niet dieper dan 0,5 meter. De Vossemeerdijk, waarlangs de vaargeul loopt, scheidt het Vossemeer van het Roggebotzand. Langs de oostoever loopt een brede rietkraag van enkele tientallen meters breed. In 1997 zijn drie langgerekte eilanden met een gezamenlijke lengte van ongeveer 3 kilometer aangelegd met aan de ondiepe oostzijde tientallen kleine ronde eilandjes van klei, ook wel “poffertjes”. De eilanden zijn begroeid met wilg, populier, zwarte els en berk. Langs de randen staat een rietkraag van waterriet waarvan delen zijn uitgerasterd ter bescherming van Grauwe ganzenvraat. De noordkant van het Vossemeer grenst aan de Ketelpolder welke ook tot het onderzoeksgebied behoort.

Deel van het Vossemeer met de “poffertjes”, kleine ronde eilandjes waar eenden en ganzen graag op broeden (Bram Ubels).

Naarmate de eilanden begonnen te verruigen met struweel en jonge opslag werd er op de Schokkerplaat zand opgespoten om pionierssoorten te behouden. De locatie is nog steeds zeer schraal en zanderig en vormt een broedhabitat voor onder meer Boompiepers, 14 juli 2025 (Symen Deuzeman).

Figuur 1. Overzicht van het gekarteerde gebied met toponiemen.

De Ketelpolder beslaat ongeveer 35 hectare tussen het Vossemeer en het Keteldiep. De polder wordt gekenmerkt door een open, agrarisch landschap (bloemrijk grasland). Zomerkades beschermen het gebied tegen overstromingen. In de Ketelpolder zijn nog twee voormalige boerderijen aanwezig; een derde is gesloopt in het kader van een inrichtingsplan dat rond 2000 is geschreven. Het inrichtingsplan gaat uit van een dynamisch slenkensysteem via een inlaat met het Keteldiep. De invloed van de IJssel moet de intrek van vis bevorderen. In het voor- en najaar moet de polder plas-dras staan om aantrekkelijke foerageer- en slaapgebieden voor steltlopers en ganzen te vormen. In het broedseizoen moet het aantrekkelijk zijn voor weidevogels om te broeden (de Roder & van Wijhe 2005). In 2025 bleken deze maatregelen niet te zijn uitgevoerd en is het project op grond van onze bevindingen niet ten uitvoer gebracht. Het gebied bestaat uit grasland met rietruigte, rond de voormalige boerderij is opslag opgekomen.

De Zandjes-west ligt enkele kilometers stroomafwaarts langs de IJssel, direct onder de Eilandbrug van de N50. Het is een doorbraakplas van de IJssel met langs de randen nat en overjarig rietland. Langs en op de zomerdijk zijn wilgen en zwarte elzen opgeslagen.

De Zandjes nabij de Eilandbrug met overjarig rietland en een doorbraakplas, waar onder meer Dodaars en Snor werden vastgesteld, 26 juli 2025 (Symen Deuzeman).

3 Werkwijze

3.1 Methode & veldwerk

Bij het uitvoeren van het broedvogelonderzoek is de basiskarteringsmethode toegepast (van Manen 2024), gebaseerd op de door Sovon ontwikkelde Broedvogel Monitoring Project-methode (BMP) (Vergeer et al. 2023). Deze methode behelst het meermaals systematisch aflopen van het onderzoeksgebied in het voorjaar waarbij alle terreindelen worden bestreken en waarbij alle soorten in kaart zijn gebracht. In dit rapport worden de soorten gepresenteerd volgens de systematiek van het International Ornithological Committee (IOC).

De BMP-werkwijze is gericht op het registreren van territorium-indicerende waarnemingen zoals zang, balts en alarmroepen, waarbij aandacht uitgaat naar uitsluitende waarnemingen. Dit zijn waarnemingen van twee of meer tegelijkertijd zingende of baltsende soortgenoten. In het geval van zeldzame soorten en soorten met grote, overlappende territoria wordt geprobeerd een zo hoog mogelijke (nestindicatieve) broedcode te verzamelen en de nestplaats zo nauwkeurig mogelijk te lokaliseren. Dit om de kans te verkleinen dat niet-broedvogels worden meegeteld en moeilijk te karteren soorten worden over- of onderteld. Bij roofvogels worden nesten gezocht wanneer de terreingesteldheid dit toelaat.

Het onderzoeksgebied werd bezocht tussen 20 maart en 26 juli (tabel 1), veelal per bootje en kano vanaf het water. Het gebied werd op 22 verschillende data bezocht. De bezoeken startten doorgaans een uur voor zonsopgang en liepen door tot vroeg in de middag. Alle dag actieve broedvogelsoorten zijn volledig gekarteerd. Er zijn geen specifieke nachtbezoeken uitgevoerd, waardoor het beeld van nacht-actieve soorten niet compleet is. Aan het BMP-plot is wel een nachtbezoek gebracht in de oostoever van het Ketelmeer.

Er is in totaal 175 uur en 13 minuten gespendeerd aan veldwerk, wat neerkomt op een onderzoekintensiteit van 14,7 minuten/ha. In 2019 werd 13,2 min/ha besteed aan veldwerk. Ongeveer 90% van het gebied is zowel in 2019 als in 2025 gekarteerd, want de Ketelpolder werd wel geteld in 2025, maar niet in 2019.

Tabel 1. Bezoektijden aan het karteringsgebied in 2025.

Datum	Start	Eind	Duur	Teller	Datum	Start	Eind	Duur	Teller
20 maart	06:34	13:37	07:03	Bram Ubels	11 juni	05:44	15:41	09:57	Symen Deuzeman
25 maart	05:48	13:39	07:51	Bram Ubels	14 juni	05:49	12:24	06:35	Bram Ubels
25 maart	07:00	09:00	02:00	Symen Deuzeman	17 juni	04:50	12:08	07:18	Jelle Abma
27 maart	06:51	13:15	06:24	Symen Deuzeman	17 juni	06:12	13:09	06:57	Symen Deuzeman
4 april	06:48	15:25	08:37	Bram Ubels	18 juni	04:50	10:26	05:36	Jelle Abma
15 april	06:33	14:22	07:49	Bram Ubels	24 juni	13:31	14:40	01:09	Symen Deuzeman
25 april	06:28	12:50	06:22	Symen Deuzeman	24 juni	06:13	13:13	07:00	Symen Deuzeman
25 april	09:02	14:08	05:06	Symen Deuzeman	25 juni	04:57	10:59	06:02	Bram Ubels
25 april	13:15	14:31	01:16	Symen Deuzeman	10 juli	07:04	12:38	05:34	Symen Deuzeman
29 april	06:35	14:53	08:18	Symen Deuzeman	13 juli	06:26	14:34	08:08	Symen Deuzeman
3 mei	07:18	13:33	06:15	Symen Deuzeman	14 juli	07:05	14:06	07:01	Symen Deuzeman
19 mei	05:44	14:21	08:37	Bram Ubels	17 juli	21:20	22:50	01:30	Symen Deuzeman
19 mei	06:23	14:55	08:32	Symen Deuzeman	18 juli	09:07	15:24	06:17	Symen Deuzeman
2 juni	14:04	14:55	00:51	Symen Deuzeman	26 juli	14:57	15:52	00:55	Symen Deuzeman
2 juni	06:10	13:41	07:31	Symen Deuzeman	26 juli	11:56	14:38	02:42	Symen Deuzeman

Het Vossemeer werd per kano geïnventariseerd zoals hier tijdens de eerste ronde op 20 maart (Bram Ubels).

3.2 Interpretatie en verwerking van de gegevens

In het veld zijn de waarnemingen ingevoerd op een tablet in de app Avimap, waarbij voor iedere waarneming de soort, locatie, tijdstip en broedcode zijn vastgelegd, inclusief de door de waarnemer afgelegde route. Na afloop zijn de data doorgestuurd naar de server van Sovon. De waarnemingen zijn automatisch geclusterd, waarbij gebruik is gemaakt van criteria die licht afwijken van de standaard BMP-criteria, vanwege het kleinere aantal bezoeken (van Manen 2024). Er is gebruik gemaakt van de meest recente versie van Avimap, versie 4.1.37. Het BMP-plot Ketelmeer-oost is geclusterd volgens de BMP criteria (Vergeer et al. 2023) waarna de territoriumaantallen zijn samengevoegd. Automatisch clusteren gaat in veel gevallen goed, maar resultaten moeten goed worden gecontroleerd, vooral vanwege fouten of slordigheden bij invoer in het veld. De database is zorgvuldig gecontroleerd op onzuiverheden. De clustercriteria zijn bijgesloten als metadata in de database en zijn weergegeven op de verspreidingskaarten.

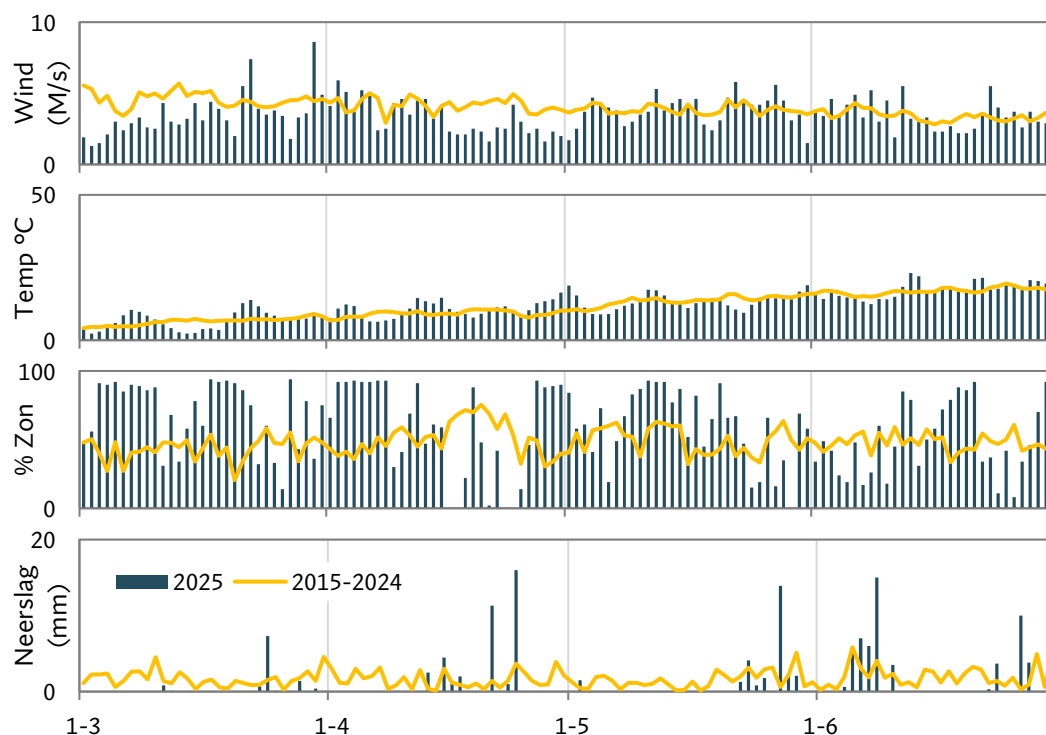
3.3 Weersomstandigheden

Het weer is van invloed op de vogelactiviteit en daardoor medebepalend voor de effectiviteit van het inventariseren. Slechte weersomstandigheden (regen, windkracht >4 Bft) kunnen leiden tot een lagere trefkans en op deze dagen is niet gekarteerd. In figuur 2 staan enkele gemiddelde weersvariabelen samengevat.

Het broedseizoen van 2025 werd voorafgegaan door een vrij zachte winter met in De Bilt 29 dagen waarop de temperatuur beneden het vriespunt kwam en twee dagen waarop het de hele dag bleef vriezen. Op slechts enkele dagen viel er sneeuw die even bleef liggen en de winter zal als geheel geen problemen hebben opgeleverd voor vogelsoorten die gevoelig zijn voor vorst en sneeuw. De hoeveelheid neerslag was deze winter iets kleiner dan gemiddeld. Waterstanden in veel gebieden weken daardoor aanvankelijk niet af van normaal. Eind

februari zette echter een droge periode, die op veel plekken voortduurde tot eind mei, waardoor het voorjaar van 2025 het op twee na droogste was sinds het begin van de metingen in 1906. Het voorjaar karakteriseerde zich als zacht, zeer droog en zeer zonnig. Begin juni viel er op veel plekken vrij veel regen, maar dit compenseerde niet voor het opgelopen neerslagtekort. De neerslag beperkte zich vrijwel tot de eerste tien dagen van juni, waarna juni de op één na warmste juni sinds 1901 werd en eindigde met een hittegolf (28 juni-2 juli). De eerste twee dagen was het extreem warm met in het zuidoosten maximumtemperaturen van meer dan 35 °C.

In figuur 2 zijn enkele variabelen van het dichtstbijzijnde weerstation in 2025, vergeleken met de voorgaande 10 jaar.

Figuur 2. Gemiddelde windsnelheid (m/s), temperatuur (°C), percentage zonneshijn (%) en hoeveelheid neerslag (mm) per dag in 2025 en de periode 2015-2024 in Marknesse (KNMI).

3.4 Afwijkingen/foutendiscussie

De golfslag op het Ketelmeer en het Vossemeer kan vanaf windkracht 3 behoorlijk zijn en inventariseren per kano of boot is dan onverantwoord. Bovendien is de zangactiviteit dan niet optimaal. In het voorjaar gooide te harde wind regelmatig roet in de planning en kon niet altijd worden geïnventariseerd. De eilanden in het Ketelmeer konden daardoor viermaal worden bezocht, de andere gebieden allemaal vijfmaal.

4 Resultaten

In totaal werden in de het geïntervieweerde gebied 76 soorten vastgesteld als broedvogel, die allen integraal zijn gekarteerd (tabel 2).

Van de aangetroffen soorten staan er zestien op de Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare soorten. Hiervan is één soort aangemerkt als ernstig bedreigd, twee soorten als bedreigd, zeven soorten als kwetsbaar en zes soorten als gevoelig (tabel 2). De top vijf van meest algemene soorten bestaat uit Kleine Karekiet (458 territoria), Grauwe Gans (277), Tuinfluiter (233), Zwartkop (206) en Tjiftjaf (202).

Tabel 2. Broedvogels in het gekarteerde gebied in 2025 met de dichtheid uitgedrukt in aantal territoria per 100 hectare. De Rode lijststatus (van Kleunen et al. 2017) is opgenomen in de kolom RL. (EB = Ernstig bedreigd, BE = Bedreigd, KW=Kwetsbaar, GE=Gevoelig).

Soort	N	N/100ha	RL	Soort	N	N/100ha	RL
Grote Canadese Gans	22	3,1		Koolmees	48	6,7	
Brandgans	9	1,3		Baardman	60	8,4	
Grauwe Gans	277	38,8		Oeverzwaluw	36	5,0	
Knobbelzwaan	35	4,9		Cetti's Zanger	78	10,9	
Nijlgans	12	1,7		Staartmees	11	1,5	
Bergeend	3	0,4		Fitis	170	23,8	
Zomertaling	5	0,7	BE	Tjiftjaf	202	28,3	
Slobeend	6	0,8	KW	Grote Karekiet	8	1,1	BE
Krakeend	44	6,2		Rietzanger	134	18,8	
Wilde Eend	54	7,6		Kleine Karekiet	458	64,2	
Soepeend	2	0,3		Bosrietzanger	34	4,8	
Wintertaling	1	0,1	KW	Spotvogel	10	1,4	GE
Krooneend	36	5,0		Snor	45	6,3	KW
Tafeleend	38	5,3		Sprinkhaanzanger	7	1,0	
Kuifeend	56	7,8		Zwartkop	206	28,9	
Grote Zaagbek	2	0,3		Tuinfluiter	233	32,7	
Koekoek	17	2,4	KW	Braamsluiper	8	1,1	
Holenduif	3	0,4		Grasmus	22	3,1	
Houtduif	19	2,7		Winterkoning	102	14,3	
Waterral	19	2,7		Boomkruiper	7	1,0	
Waterhoen	28	3,9		Spreeuw	7	1,0	
Meerkoet	145	20,3		Zanglijster	35	4,9	
Dodaars	6	0,8		Merel	28	3,9	
Fuut	76	10,7		Grauwe Vliegenvanger	2	0,3	GE
Roerdomp	4	0,6	KW	Roodborst	14	2,0	
Woudaap	1	0,1	EB	Blauwborst	28	3,9	
Blauwe Reiger	43	6,0		Nachtegaal	36	5,0	KW
Havik	3	0,4		Roodborsttapuit	4	0,6	
Bruine Kiekendief	6	0,8		Heggenmus	31	4,3	
Zeearend	1	0,1	GE	Gele Kwikstaart	2	0,3	GE
Buizerd	3	0,4		Witte Kwikstaart	5	0,7	
IJsvogel	5	0,7		Boompieper	5	0,7	
Grote Bonte Specht	18	2,5		Vink	110	15,4	
Wielewaal	3	0,4	KW	Appelvink	4	0,6	

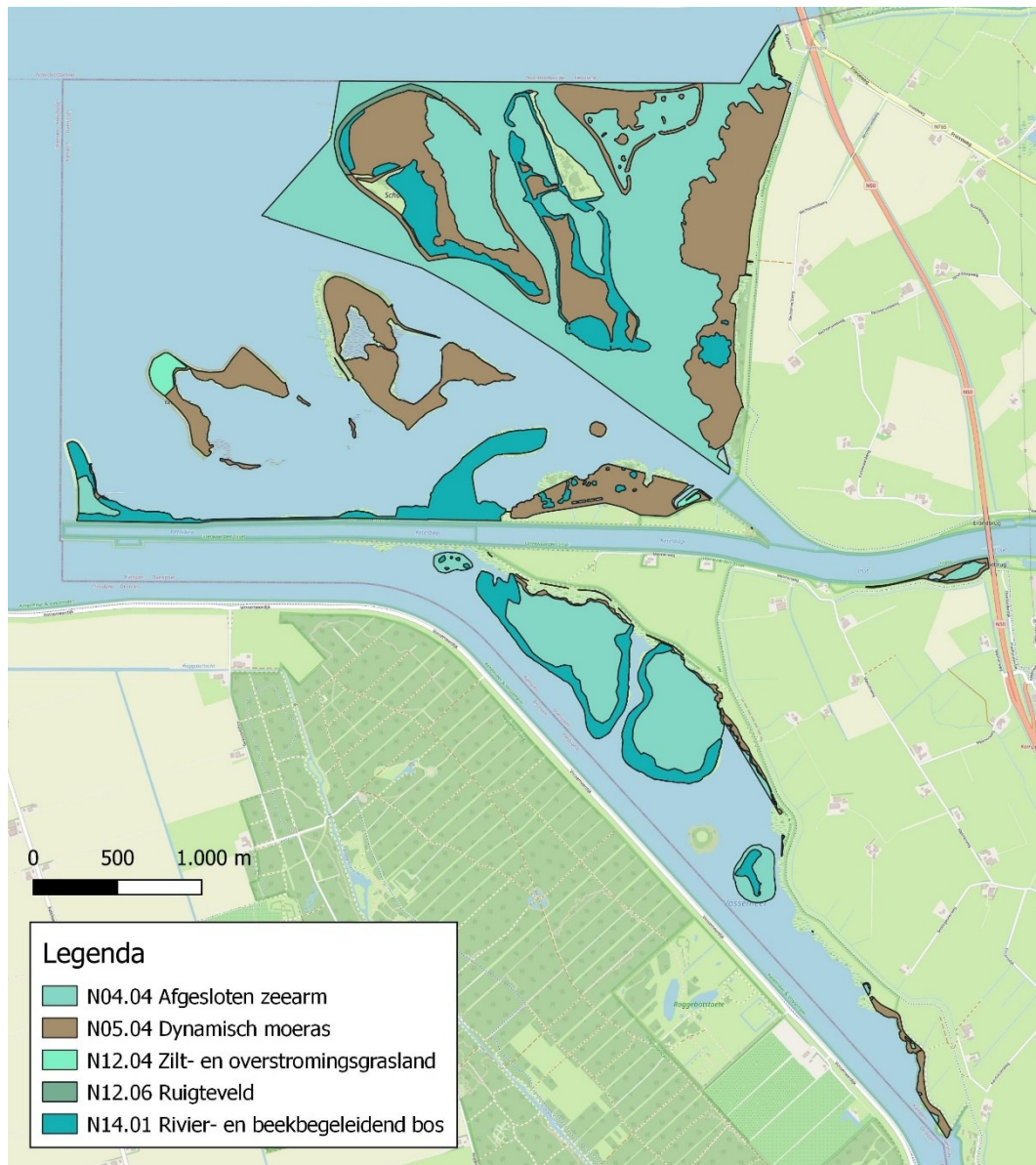
Soort	N	N/100ha	RL	Soort	N	N/100ha	RL
Gaai	22	3,1		Groenling	10	1,4	
Zwarte Kraai	13	1,8		Kneu	5	0,7	GE
Matkop	10	1,4	GE	Putter	15	2,1	
Pimpelmees	30	4,2		Rietgors	139	19,5	

4.1 SNL-beheertypen

In figuur 3 is de verspreiding van SNL-beheertypen weergegeven en in tabel 3 staan de kwalificerende vogelsoorten voor de aanwezige SNL-typen. De beheertypen Afgesloten zeearm en dynamisch moeras kennen het grootste oppervlak. In het beheertype Afgesloten zeearm werden de meeste kwalificerende soorten aangetroffen, met name de Grauwe Gans en eenden. In een deel van dit type is nat moeras aanwezig, waarin moerasvogels zich kwalificeren, zoals Roerdomp, Woudaap, Baardman en Snor. In dynamisch moeras kwalificeerden zich de kritische moerasvogels, zoals Waterral Bruine Kiekendief, Roerdomp, Rietzanger en Snor. In het Rivier- en beek begeleidende bos vallen de twee Rode lijstsoorten Wielewaal en Nachtegaal op. De overige beheertypen zijn dermate klein en niet zichtbaar op de figuur, dat er kwalificerende soorten vrijwel niet worden aangetroffen, hoewel er toch een Spotvogel zat in opgaande begroeiing in een ruigteveld. De Ketelpolder heeft geen natuurbeheertype.

Rivier- en beek begeleidend bos waar onder meer Nachtegaal en Wielewaal voorkomen op de eilanden in het Vossemeer en de IJsselmonding, 19 mei 2025 (Bram Ubels).

Figuur 3. SNL-beheertypen met kwalificerende doelsoorten in het onderzoeksgebied.

Tabel 3. In het gebied voorkomende SNL-beheertypen met kwalificerende vogelsoorten. Beheertypen waarvoor geen kwalificerende vogelsoorten zijn aangewezen, zijn niet in de tabel opgenomen.

Beheertype	Opp (ha)	Soort	Aantal
N04.04 Afgesloten zeearm	308,2	Grauwe Gans	209
		Krakeend	35
		Slobeend	7
		Zomertaling	6
		Wintertaling	2
		Krooneend	30
		Tafeleend	46
		Kuifeend	70
		Dodaars	4
		Roerdomp	1
		Woudaap	1
		IJsvogel	3
		Baardman	15
		Snor	6

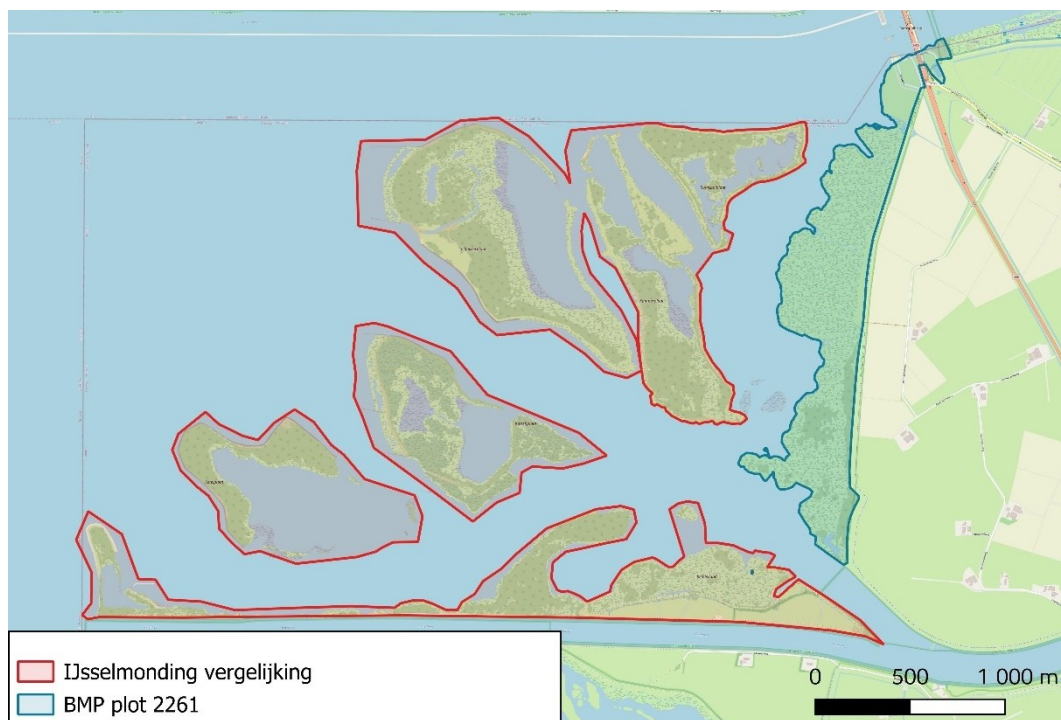
Beheertype	Opp (ha)	Soort	Aantal
N05.04 Dynamisch moeras	183,1	Waterral	12
		Bruine Kiekendief	6
		Roerdomp	2
		Baardman	49
		Rietzanger	128
		Sprinkhaanzanger	5
		Snor	43
		Blauwborst	22
N12.06 Ruigteveld	3,5	Spotvogel	2
N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	85,5	Wielewaal	1
		Blauwborst	4
		Nachtegaal	18
		Appelvink	2

4.2 Vergelijking met eerdere karteringen

Ketelmeer

Sinds de aanleg van de eilanden in het Ketelmeer zijn deze regelmatig gekarteerd, maar telreeksen verschillen per eiland. Voor het BMP-plot Ketelmeer – oostoever is een jaarlijkse reeks van BMP-tellingen aanwezig vanaf 1999, dat door Symen Deuzeman (Sovon) op zeldzame en schaarse broedvogelsoorten wordt gekarteerd in opdracht van Rijkswaterstaat. In 2011-2015 werden gegevens van enkele eilanden door Martijn Bunschoek en Mark Zekhuis aangeleverd als vrijwilligers van Staatsbosbeheer, maar dat betrof telkens een beperkte soortenlijst voor een beperkt deelgebied. De Ramspolplaat is sinds de aanleg in de periode 1998-2004 jaarlijks gekarteerd door Staatsbosbeheer zelf. De overige nieuw aangelegde eilanden in de IJsselmonding werden in 2003 en 2004 geheel gekarteerd op alle soorten (de Roder & van Wijhe 2005). In laatstgenoemde karteringen werd van het Keteleiland enkel het nieuw opgespoten eiland geteld. Daarnaast was de aanpak iets afwijkend, waarbij tijdens elke ronde het aantal territorium-indicerende vogels werd geturfd in plaats van ingetekend op een kaart. Bij de verwerking is het maximaal aantal geturfde territoria binnen de datumgrenzen aangehouden. Hoewel de aanpak iets afwijkend was, kunnen deze getallen goed vergeleken worden met de huidige stand van de broedvogelaantallen in de IJsselmonding.

In de bijlage 1 van dit rapport staat alle beschikbare data per eiland weergegeven. Ze worden in deze vergelijking besproken. De meest complete vergelijking is die tussen 2019 en 2025 toen alle eilanden inclusief de oostoever van het oude land in hetzelfde jaar zijn gekarteerd (figuur 4, tabel 4, de Jong & Deuzeman 2019).

Figuur 4. Deel van het Ketelmeer waarop de vergelijking tussen 2019 en 2025 van toepassing is.

Tabel 4. Broedvogelaantallen in het hele Ketelmeer in de jaren 2019 en 2025. Zwart gedrukt zijn de aantallen exclusief het BMP-plot in de oostoever, want die zijn daar in 2019 niet geteld en voor deze soorten is dus alleen een vergelijking gemaakt van de eilanden in het Ketelmeer.

Soort	2019	2025	Soort	2019	2025
Grote Canadese Gans	0	4	Koolmees	32	41
Brandgans	3	9	Buidelmees	5	0
Grauwe Gans	88	105	Baardman	68	61
Knobbelzwaan	26	28	Oeverzwaluw	30	36
Nijlgans	3	3	Cetti's Zanger	3	58
Bergeend	11	3	Staartmees	15	8
Zomertaling	7	5	Fitis	132	154
Slobeend	0	4	Tjiftjaf	149	172
Krakeend	52	26	Grote Karekiet	6	8
Wilde Eend	59	39	Rietzanger	88	118
Soepeend	2	3	Kleine Karekiet	470	359
Wintertaling	0	2	Bosrietzanger	43	35
Krooneend	1	8	Spotvogel	17	11
Tafeleend	14	18	Snor	18	43
Kuifeend	24	30	Sprinkhaanzanger	10	7
Grote Zaagbek	0	2	Zwartkop	165	171
Fazant	2	0	Tuinfluit	202	219
Koekoek	12	12	Braamsluiper	6	6
Holenduif	0	2	Grasmus	73	25
Houtduif	17	16	Winterkoning	166	90
Waterral	17	21	Boomkruiper	8	7
Waterhoen	12	22	Spreeuw	2	8
Meerkoet	114	132	Zanglijster	34	30

Soort	2019	2025	Soort	2019	2025
Dodaars	3	5	Merel	50	27
Fuut	92	82	Grauwe Vliegenvanger	4	2
Roerdomp	1	4	Roodborst	7	9
Woudaap	0	1	Blauwborst	58	25
Blauwe Reiger	35	0	Nachtegaal	27	36
Sperwer	1	0	Gekraagde Roodstaart	1	0
Havik	3	3	Roodborsttapuit	2	5
Bruine Kiekendief	2	5	Heggenmus	33	27
Zeearend	1	1	Gele Kwikstaart	4	2
Buizerd	6	4	Witte Kwikstaart	8	5
IJsvogel	1	3	Boompieper	1	5
Kleine Bonte Specht	2	0	Vink	79	90
Grote Bonte Specht	15	18	Appelvink	1	3
Wielewaal	2	3	Groenling	6	2
Gaai	7	20	Kneu	10	6
Zwarte Kraai	4	12	Putter	20	11
Matkop	3	10	Rietgors	121	74
Pimpelmees	18	24			

Het eerste eiland, de Ramspolplaat, werd in 1997 opgespoten en niet veel later volgden de andere eilanden. In totaal gaat het om zes grote eilanden, waarvan de laatste in 2004 gereed was. Door de variatie in vorm, hoogteligging en gebruikte specie (zand, klei en veen) is een gevarieerde moerasdelta ontstaan. In de beginjaren waren het grote zandplaten, die onmiddellijk werden bewoond door pionierssoorten, zoals Kluten, Kleine Plevieren, Bontbekplevieren en Strandplevieren. Ook vestigden zich op de Schokkerplaat direct na de aanleg Visdieven en Dwergsterns. Bij de meeuwen duurde het iets langer, maar vanaf 2005 waren er met name op de Kattenplaat en Ketelplaat grote kolonies met Kok- en Zwartkopmeeuwen. Tussen de basaltblokken van de Ketelplaat vestigden zich vanaf 2004 een grote kolonie Zilver- en Kleine Mantelmeeuwen. Ook de Grauwe Gans en Brandgans ontdekte het gebied snel en er ontstonden kleine kolonies op de eilanden. De Brandgans floreerde met name in 2011, toen er op de Ramspolplaat een kleine kolonie aanwezig was met 55 broedparen en zelfs 91 op de Kattenplaat. Grutto's, Kieviten, Tureluurs en Scholeksters waren op de meeste eilanden als broedvogel aanwezig.

In zand taluds waren in de beginjaren verschillende grote Oeverzwaluwkolonies aanwezig en in de opkomende pioniersvegetatie zaten veel Gele en Witte Kwikstaarten.

In die eerste jaren met het kale zand en pioniersvegetaties doken er ook baltsende Bosruiters, Oeverlopers en Kleine-, Temmincks- en Bonte Strandlopers op, waarvan sommige hiervan als daadwerkelijke territoria geregistreerd werden. Ook zeldzame eenden soorten, zoals de Smient en Pijlstaart konden tot de broedvogels gerekend worden. In de beginjaren was het net alsof je je in het Waddengebied begaf, vergelijkbaar met de Marker Wadden nu.

Vanaf 2006 (en op de Ramspolplaat al eerder) vestigden zich in de volgende fase na de aanleg van de eilanden de eerste vogels van ruigte en doorschietend struweel zoals Fitis, Grasmus, Winterkoning en Kneu. Op dat moment was het gebied echter ook nog steeds erg aantrekkelijk voor alle pionierssoorten.

Vanaf 2011, dus binnen tien jaar na de aanleg, zijn de meeste kolonies van meeuwen, sterns en Kluten verdwenen of sterk in aantal afgenomen. Plevieren zitten alleen nog op de zandtaluds van de ringdijken. Langs de ringdijken is op veel plaatsen een vrij brede waterrietgordel ontstaan, net als in de luwe zones van de eilanden. Hier vestigden zich soorten als Kleine Karekiet, Blauwborst, Snor, Rietzanger, Baardman en Rietgors. Op de eilanden begint naast ruigte en doorschietend struweel met struiken ook jonge wilgenopslag te domineren. Dit wordt benut door struweelsoorten en soorten van jong bos. Enkele opvallende soorten zijn Spotvogel, Nachtegaal en Zwarte Kraai. Met name Fitis, Tuinfluiter en Vink komen al in een behoorlijke dichtheid voor. Bovendien werd een maximum van 40 territoriale Buidelmezen geteld!

In de periode 2013-15 werden slechts enkele zeldzame soorten gekarteerd, zodat de ontwikkeling van de algemene en schaarse soorten niet bekend is. In 2015 vestigde zich het paar Zeearenden in het gebied en werden 23 Buidelmezen geteld op alle eilanden samen. Grote Karekieten zaten toen nog in het stromingsriet van de Kattenplaat, maar op die locatie werden ze in 2019 en 2025 niet meer vastgesteld.

In 2019 zijn net als in 2025 alle eilanden integraal op alle soorten gekarteerd, zodat een compleet beeld van de ontwikkeling in deze dynamische moerasdelta is ontstaan. De oostoever is in beide jaren ook integraal gekarteerd. Daarmee behelst het Ketelmeer een telreeks van 25-28 jaar, afhankelijk van welk eiland het betreft. Ontwikkelingen worden hieronder besproken.

Watervogels

De Grauwe Gans is algemeen vertegenwoordigd in de IJsselmonding en direct na de aanleg werden de nieuwe eilanden bewoond. Ten opzichte van 2019 zijn ze iets toegenomen van 88 naar 105 paren. Brandganzen komen nog altijd voor in het gebied, al zijn de aantallen ten opzichte van de beginjaren, toen op de kale eilanden nog in kolonies werd gebroed, fors afgenomen. Eenden soorten fluctueren jaarlijks in aantal. Een echte pionier als de Bergeend is afgenomen, Krooneend is verschenen en kritische soorten zoals de Zomertaling, Wintertaling en Slobeend zijn sinds 2019 stabiel of toegenomen. Zeer bijzonder is het succesvol broeden van de Grote Zaagbek in het gebied in 2025, een eerste broedgeval voor Nederland!

Ten opzichte van 2019 zijn Waterral, Waterhoen en Meerkooit toegenomen. De kolonie met Blauwe Reigers op het Keteleiland is inmiddels verlaten en heeft zich stroomafwaarts langs de IJssel gevestigd in een aantal afzonderlijke kolonies, zoals in De Zandjes. Zeer waarschijnlijk komt dit door 'terreur' van het paar Zeearenden op korte afstand van de voormalige kolonie.

Roofvogels

Hoewel de Havik voor de aanleg van de eilanden al wel een vaste broedvogel van het Keteleiland en het oude wilgenbos van de oostoever was, vestigde de soort zich voor het eerst met zekerheid op de nieuwe eilanden in 2019 met een nest op de Ramspolplaat. In dat jaar ging het om drie bezette nesten in de IJsselmonding. Ook in 2025 ging het om drie nesten, en deze zaten allen op de nieuwe eilanden. Sinds 2023 is het nest in het oude wilgenbos van de oostoever verlaten, waarschijnlijk is deze verplaatst naar de Schokkerplaat. Ook verkaste het paar van het oude deel van het Keteleiland naar een wilg op het opgespoten eiland aldaar en was de Ramspolplaat wederom bezet. Wilgenbos vanaf een jaar of 20 is voor

een Havik dus al geschikt om een nest in te bouwen. Sperwer werd niet vastgesteld in 2025 en Buizerd nam iets af ten opzichte van 2019, vanwege het ontbreken van een tweede nest in de oostoever van het Ketelmeer. De Zeearend broedt sinds 2015 op de Kattenplaat.

Vogelsoorten van ruigtes, doorschietend wilgenstruweel en opgaand wilgenbos

De successie van het wilgenbos op de eilanden zorgde in de meeste gevallen voor een verdere toename van soorten die opgaand bos prefereren. Goed te zien bij de mezensoorten, Grote Bonte Specht, Gaai, Tjiftjaf, Fitis, Vink en Appelvink. Daarentegen zijn enkele soorten van ruigtes en doorschietend struweel door verdere successie afgenomen, zoals Grasmus, Spotvogel en Winterkoning. Dit geldt niet voor alle soorten van dit habitat, want de Nachtegaal is verder toegenomen in het aanwezige dichte struweel van onder andere meidoorns.

Oud wilgenbos

Bij soorten van het oud wilgenbos in de oostoever en op het Keteleiland valt het verdwijnen van de Kleine Bonte Specht op, iets wat elders in de nabijgelegen Flevolandse bossen ook speelt, zoals in het Voorsterbos en Reve-Abbert. Dit is lastig te verklaren aan de hand van successie, want de oude wilgenbossen worden juist ouder met meer dood staand hout (Deuzeman S. & Van Manen W. 2023).

De Spreeuw nam daarentegen juist toe in dit type bos. Opvallend is ook de afname van de Merel. De Wielewaal is vastgesteld op twee nieuwe eilanden en in het oude wilgenbos van het Keteleiland. Hoewel die landelijk een significante afname laat zien vanaf 1990, lijkt de Wielewaal de laatste jaren weer wat in de lift te zitten.

Moerasvogels

Kritische moerasvogels doen het erg goed in de IJsselmonding. De Roerdomp is verschenen in 2025 op de Ramspolplaat en is de laatste jaren toegenomen van één naar drie paren in de oostoever van het Ketelmeer. Dit is vermoedelijk een landelijk effect, want de soort laat een significante toename zien van >5% over de afgelopen twaalf jaar. In het naastgelegen Zwarte Meer is de soort de laatste jaren ook flink toegenomen. De als ernstig bedreigd staande Woudaap werd vastgesteld op de Ramspolplaat. Ze worden sinds 2022 jaarlijks vastgesteld in de IJsselmonding, in eerdere jaren in de stromingsrietzone van het Keteleiland.

Snor en Rietzanger namen beide fors toe, ook landelijk nemen deze toe, onder meer door recent verbeterde omstandigheden in het overwinteringsgebied. Opvallend is de lichte afname van de Kleine Karekiet en de Rietgors op de eilanden, dit is lastig te verklaren. Landelijk laten deze soorten geen afname zien, eerder een toename.

Blauwborst en Bosrietzanger zijn mogelijk afgenomen doordat rietruigte plaats heeft gemaakt voor verdere verbossing. Van het voormalige bolwerk van de Buidelmees is niets meer over. Er werden geen zekere territoria vastgesteld. Ze laten landelijk een zeer sterke afname zien van <5% per jaar en er zijn waarschijnlijk niet meer dan 10 territoria in heel Nederland. In 1999 werden de eerste drie Cetti's Zangers vastgesteld op de Kattenplaat en de Ramspolplaat. In de jaren daarna is dit in een stroomversnelling geraakt en inmiddels zitten ze op alle eilanden, de oostoever en op het Keteleiland. Het rietmoeras in combinatie met wilgenstruiken en nat broekbos is een ideaal broedbiotoop voor Cetti's Zangers. De Koekoek doet het goed in de IJsselmonding, met voldoende waardvogels voorhanden in ideaal biotoop.

Bruine vorm vrouwtje Koekoek op de Ramspolplaat, 17 juni 2025 (Jelle Abma).

De Grote Karekiet nam iets toe ten opzichte van 2019. Voor deze kritische soort geldt dat alleen de noordoever of strekdam van het Keteleiland nog bezet wordt en de oevers van het opgespoten eiland bij het Keteleiland. Hier is een brede overjarige stromingsrietzone aanwezig die benut wordt. Delen van de stromingsrietzone worden beschermd met rasters tegen vraat van herbivore watervogels, zoals ganzen en Meerkoeten. Deze zijn inmiddels ook al tenminste één keer verplaatst, omdat het riet tegen de rasters aan was gegroeid. Er ontstaat een steeds bredere zone met stromingsriet, wat hopelijk voor de toekomst gunstig blijft uitpakken voor de Grote Karekiet.

Nest van Grote Karekiet in het Ketelmeer, 11 juni 2025 (Symen Deuzeman).

Vossemeer

In het Vossemeer werden in 1998-2004 inventarisaties gedaan door Frank de Roder en Egbert van Wijhe, maar die betroffen alleen het natuurontwikkelingsdeel. De precieze begrenzing van deze tellingen waren helaas niet te vinden (de Roder & van Wijhe 2005).

De ‘poffertjes’ en ringdijken werden direct na de aanleg in 1997 bewoond door veel pionier-soorten. Het ging om aanzienlijke aantallen Kleine Plevieren, in de periode 1998-2004 tussen de 10-20 paar, Bontbekplevieren (5-9), Kluten (2), Visdieven (3-6) en Kokmeeuwen (20). Ook was in de aangrenzende rietzone er een redelijke populatie Buidelmezen aanwezig (1-5 paar).

Door adviesbureau Van der Goes & Groot is in 2009 een kartering uitgevoerd van de eilanden en poffertjes, exclusief het eiland De Zwaan. Daarbij werd de rietkraag aan de oostzijde van het Vossemeer niet meegenomen (van Groen & Rondaan 2009). In 2019 is voor het eerst het volledige Vossemeer op alle soorten geïnventariseerd, exclusief de jachthaven en de oever van de Vossemeerdijk. De eerdere inventarisaties omvatten een veel beperkter gebied, waardoor vergelijking niet zinvol is. In figuur 5 is het deel van het Vossemeer weergegeven waarop de vergelijking tussen 2019 en 2025 is gebaseerd (tabel 5).

Tabel 5. Broedvogelaantallen in het Vossemeer in de jaren 2019 en 2025.

Soort	2019	2025	Soort	2019	2025
Grote Canadese Gans	8	18	Koolmees	8	1
Brandgans	1	0	Buidelmees	1	0
Grauwe Gans	132	165	Baardman	8	6
Soepgans	1	0	Cetti's Zanger	1	23
Knobbelzwaan	28	10	Staartmees	5	3
Nijlgans	8	8	Fitis	37	16
Bergeend	8	2	Tjiftjaf	34	27
Zomertaling	10	2	Grote Karekiet	5	0
Slobeend	3	3	Rietzanger	27	41
Krakeend	18	21	Kleine Karekiet	139	87
Smient	1	0	Bosrietzanger	5	4
Wilde Eend	41	22	Spotvogel	2	1
Soepeend	2	0	Snor	8	6
Wintertaling	1	0	Sprinkhaanzanger	1	0
Krooneend	13	32	Zwartkop	40	34
Tafeleend	21	28	Tuinfluit	41	17
Kuifeend	35	41	Braamsluiper	5	2
Koekoek	4	5	Grasmus	10	1
Houtduif	2	3	Winterkoning	27	14
Waterral	2	2	Boomkruiper	0	1
Waterhoen	3	6	Zanglijster	6	6
Meerkoet	52	28	Merel	17	2
Dodaars	3	1	Grauwe Vliegenvanger	1	0
Fuut	52	12	Roodborst	0	5
Kokmeeuw	2	0	Blauwborst	18	4
Roerdomp	2	0	Nachtegaal	2	0
Havik	1	0	Roodborsttapuit	3	1
Bruine Kiekendief	1	2	Heggenmus	5	3

Soort	2019	2025	Soort	2019	2025
Buizerd	1	1	Witte Kwikstaart	4	1
IJsvogel	2	2	Vink	27	24
Grote Bonte Specht	3	2	Appelvink	1	1
Wielewaal	1	0	Groenling	4	6
Gaai	2	2	Kneu	2	0
Zwarte Kraai	0	1	Putter	9	3
Matkop	2	0	Rietgors	38	20
Pimpelmees	6	2			

Het Vossemeer wordt jaarlijks vanaf de omringende dijken geïnventariseerd op zingende Grote Karekieten (Ruud Foppen - Sovon). De onderzoeksinspanning voor die soort was in die tellingen ieder jaar hetzelfde. Grote Karekieten waren in 2011 en 20212 nog met respectievelijk 16 en 15 territoria aanwezig, waarna de aantallen jaarlijks varieerden tussen de 7 en 5 in 2019. Inmiddels is de soort er verdwenen. Onderzoek naar de precieze oorzaken hiervan loopt nog (Jan van der Winden Ecology & Sovon). Waarschijnlijk gaat het om een stapeling van factoren, zoals vermindering van rietkwaliteit als gevolg van onder andere ganzenvraat. Ondanks dat er vraatrasters zijn geplaatst, heeft dit in het Vossemeer niet geleid tot het behoud van het aantal paren.

Figuur 5. Deel van het Vossemeer waarop de vergelijking van de broedvogelaantallen tussen 2019 en 2025 is gebaseerd.

Vergelijking tussen de aantallen in 2019 en 2025 laat zien dat de meeste ganzensoorten zijn toegenomen, met name Grote Canadese - en Grauwe Gans. Eenden laten een wisselend beeld zien, waarbij kritische soorten als de Zomertaling en Wintertaling afnamen, evenals de Wilde Eend. Daar staat tegenover dat Krooneend, Tafeleend en Kuifeend juist zijn toegenomen. De rietkwaliteit is, mogelijk door toenemende aantallen ganzen, afgenomen met een afname van veel moerasvogels, zoals de Roerdomp, Baardman, Kleine Karekiet, Snor en Rietgors als gevolg. Bruine Kiekendief nam wel toe. Met name de afname van de Roerdomp (van 2 naar 0) en die van de Kleine Karekiet (van 139 naar 87) valt op en duidt op een afname van de kwaliteit van het stromingsriet. De Rietzanger lift waarschijnlijk mee op de positieve landelijke ontwikkeling. De Buidelmees werd niet meer vastgesteld en de Blauwborst nam af. De Cetti's Zanger was in 2019 nieuwkomer en net als elders in de omringende moerasgebieden namen ze fors toe. Opvallend is de afname van Meerkoet en Fuut, mogelijk veroorzaakt door de afname van broedhabitat door afnemende rietkwaliteit door ganzenvraat. Voor de Fuut geldt ook dat er niet meer in kolonies wordt gebroed, iets wat in 2019 nog wel het geval was in overjarig waterriet langs de oostelijke oever. Het kan dan gaan om 15-20 paar Futen die bij elkaar broeden, zoals in 2019 werd vastgesteld in de meest zuidelijke rietoevers en het uiterste noorden nabij de kano-oversteek.

Soorten van struweel en jong bos op de natuurontwikkelingseilanden laten wisselende trends zien. De Havik die in 2019 een nest had in een wilg in de oostelijke rietzone was afwezig. Een nest van de Buizerd was net als in 2019 aanwezig op eiland De Zwaan. Koekoeken namen iets toe. Door toenemende successie zijn soorten van ruigte en doorschietend struweel afgenomen, zoals Fitis, Winterkoning, Grasmus en Tuinfluit. De Nachtegaal ontbrak en de Merel nam fors af (net als op de eilanden in de IJsselmonding). Waarom juist de soorten van doorschietend struweel en jong bos zijn afgenomen valt op. Mogelijk zijn de jonge bossen op de eilanden in een fase beland, waarin ze iets te oud zijn voor struweelvogels en iets te jong voor holenbroeders. Op eiland De Zwaan is het merendeel van het oude wilgenbos ingestort en is aanmerkelijk minder staand dood hout aanwezig.

De Zandjes

Broedvogelaantallen van De Zandjes zijn beschikbaar uit de eerdere integrale kartering van 2019 en van 2025. Ganzen en eenden zijn afgenomen, terwijl Waterhoen en Meerkoet iets zijn toegenomen en de Waterral stabiel bleef. Dodaars heeft zich nieuw gevestigd. De kolonie met Blauwe Reigers is fors toegenomen. Het ligt voor de hand aan te nemen dat dit broedparen zijn die voor 2015 in de grote kolonie op het Keteleiland zaten. Met de komst van de Zeearend in 2015 is deze kolonie langzaam leeggelopen en zijn er stroomafwaarts van de IJssel tot en met het NS-station van Kampen een aantal verspreid liggende kolonies ontstaan, zoals die bij de Zandjes. De kolonie is sinds 2019 fors toegenomen. De Cetti's Zanger heeft zich inmiddels gevestigd in de opgaande wilgen en het rietmoeras. In dit rietmoeras bleef de Rietzanger stabiel, maar namen de Kleine Karekiet, Snor en Rietgors iets toe. De Koekoek is verschenen. Struweelsoorten en soorten van opgaand bos laten wisselende trends zien, waarbij enkele soorten iets afnamen en andere juist weer wat toenamen (tabel 6).

Tabel 6. Broedvogelaantallen in De Zandjes in 2019 en 2025.

Soort	2019	2025	Soort	2019	2025
Grauwe Gans	4	1	Cetti's Zanger	0	2
Knobbelzwaan	1	1	Fitis	1	0
Nijlgans	1	1	Tjiftjaf	3	6
Bergeend	1	0	Rietzanger	7	7
Krakeend	5	1	Kleine Karekiet	10	12
Wilde Eend	3	1	Bosrietzanger	4	2
Tafeleend	4	1	Snor	1	3
Kuifeend	0	1	Zwartkop	1	3
Koekoek	0	1	Tuinfluit	2	4
Houtduif	0	1	Grasmus	3	0
Waterral	1	1	Winterkoning	4	2
Waterhoen	1	2	Merel	1	0
Meerkoet	4	5	Vink	2	1
Dodaars	0	1	Groenling	1	1
Fuut	1	1	Kneu	2	0
Blauwe Reiger	3	43	Putter	1	1
Zwarte Kraai	1	1	Rietgors	5	6

Ketelpolder

Van de Ketelpolder is een reeks van de periode 2000-2004 bekend (de Roder & van Wijhe 2005). In die tijd floreerde er nog een aanzienlijke populatie weidevogels. Er kwamen hoge dichtheden van Kievit, Grutto en Tureluur voor. In 2003 broedde er zelfs een Kempphaan. Een ambitieus plan om het gebied jaarrond plas-dras te maken, met onder meer een inlaat om water van de IJssel in te laten, is niet van de grond gekomen. Nu, 21 jaar later, is er van de weidevogel-bolwerk niets meer over. De Ketelpolder is aantrekkelijk geworden voor Grauwe Ganzen om te foerageren en in de delen met riet- en brandnetelruigte broeden nu soorten als de Bosrietzanger, Rietzanger, Grasmus en Roodborsttapuit (tabel 7).

Tabel 7. Broedvogelaantallen in de Ketelpolder in de periode 2000-2004 en 2025.

Soort	2000	2001	2002	2003	2004	2025
Knobbelzwaan	1	0	2	0	1	0
Grauwe Gans	?	?	?	?	?	36
Bergeend	1	0	0	0	0	0
Wilde Eend	4	2	4	1	2	1
Slobeend	3	0	2	1	0	0
Fazant	0	0	0	0	1	0
Scholekster	2	3	3	3	4	0
Kievit	9	15	17	9	15	0
Kempahaan	0	0	0	1	0	0
Grutto	5	15	14	13	15	0
Tureluur	6	9	7	3	10	0
Veldleeuwrik	0	0	1	0	0	0
Graspieper	4	0	2	0	1	0
Gele Kwikstaart	0	0	0	0	1	0

Soort	2000	2001	2002	2003	2004	2025
Kneu	3	0	2	0	3	1
Roodborsttapuit	?	?	?	?	?	1
Rietzanger	?	?	?	?	?	3
Bosrietzanger	?	?	?	?	?	1
Grasmus	?	?	?	?	?	1

4.3 Soortbesprekingen

Brandgans, n=9

In de eerste jaren na de aanleg van de platen in de IJsselmonding werd koloniaal gebroed in de eerste pioniersvegetaties. Met name op de Ramspolplaat en Kattenplaat ging het om aanzienlijke aantallen. Met vorderende successie in de loop der jaren zijn deze kolonies verdwenen. Er is nog wel een klein bolwerkje aanwezig aan de oostoever van het Ketelmeer. Vanaf begin juni verschijnen hier paren met jongen op de graslanden nabij de keersluis Ramspol. In 2025 ging het om 9 paar met kleine jongen op 2 juni en 7 paar op 24 juni.

Grauwe Gans, n=277

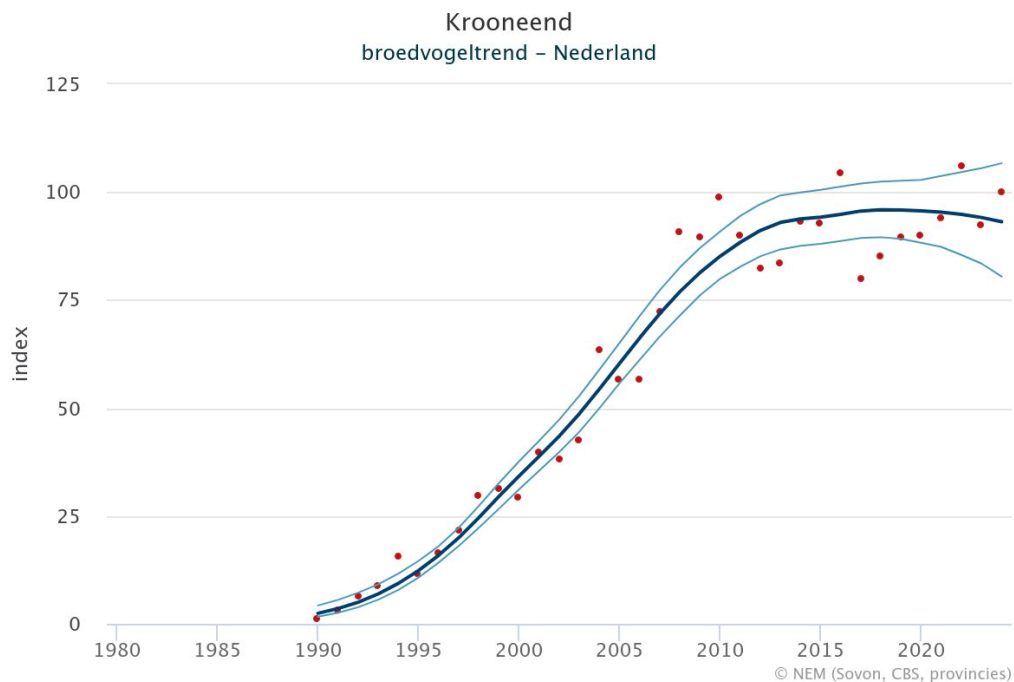
Vooraf in het Vossemeer waren broedende Grauwe Ganzen zeer talrijk. Met name op de poffertjes en in mindere mate langs de eilanden werden begin april clusters van tientallen nesten gevonden. Langs de oostoever van het Vossemeer ging het vooral om paren. Delen van deze oever zijn voor ganzen vanaf het water onbereikbaar gemaakt door de aanleg van ganswerende rasters. Daarachter werden geen nesten gevonden. Daarnaast waren concentraties van broedende ganzen aanwezig op enkele eilanden in de IJsselmonding en de Ketelpolder. In totaal ging het om 105 territoria in het Ketelmeer, 165 in het Vossemeer, 36 in de Ketelpolder en één in De Zandjes. Het noordelijk deel van het Vossemeer en een aantal eilanden in het Ketelmeer werd in juni en juli gebruikt als ruiplaats door honderden ganzen.

In het Vossemeer broeden Grauwe Ganzen koloniaal op de verschillende poffertjes, 20 maart 2025 (Bram Ubels).

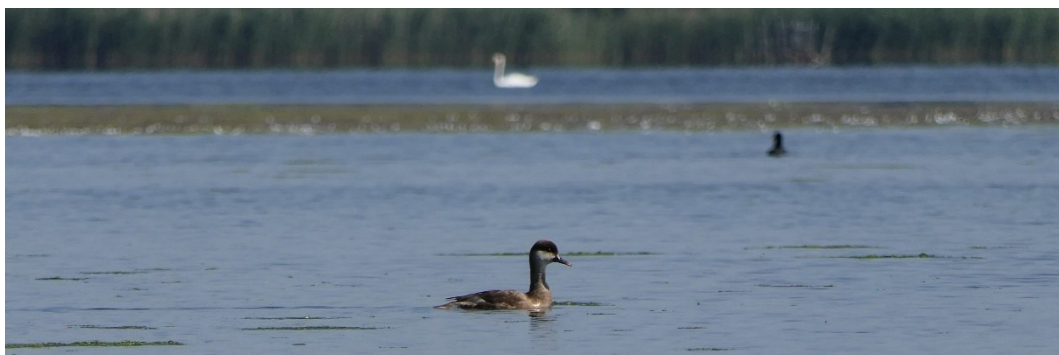
Krooneend, n=36

Verreweg de meeste Krooneenden werden vastgesteld rond de vele poffertjes in het Vossemeer. In de periode 1998-2004 zaten ze hier nog niet (de Roder & van Wijhe 2005), maar op basis van tellingen van Ruud Foppen (Sovon) weten we dat ze er al vanaf tenminste 2004 (twee paar) zitten. Ze broeden vooral op de vele eilandjes in brandnetel- en ruigtevegetaties en in eerdere jaren waarschijnlijk ook bij de inmiddels verdwenen Kokmeeuwkolonies. In 2019 ging het om dertien paren, in 2025 was het aantal met 32 paar ruim verdubbeld. De uitbreiding van het aantal Krooneenden is in lijn met de landelijke ontwikkeling, al is die de laatste jaren meer stabiel (figuur 6).

Figuur 6. Landelijke ontwikkeling van de Krooneend in Nederland.

In het Ketelmeer verloopt de ontwikkeling minder snel. Hier werd het eerste paar in 2010 vastgesteld in de oostoever van het Ketelmeer. In de tussenliggende jaren werden af en toe paren vastgesteld bij de Ketelplaat, tussen de basaltblokken. Tijdens de integrale telling in 2019 ging het nog steeds om één paar in het hele gebied. Maar in 2025 is duidelijk sprake van een toename, met drie paren langs de strekdam van het Keteleiland en een paar op de Schokkerplaat, Ketel- en Kattenplaat. En in de oostoever ging het om een vrouw met zeven kuikens op 24 juni.

Vrouwje Krooneend bij de Ramspolplaat, 17 juni 2025 (Jelle Abma).

Grote Zaagbek, n=2

Bijzonder groot was de verrassing van een vrouw met vijf grote jongen die op 11 juni tijdens de boottocht terug gezien werd door Symen Deuzeman tussen de basaltblokken van de Schokkerplaat. Direct werd de boot gestopt en in het ondiepe water gesprongen om hier bewijsplaatjes van te maken. Het ging hier immers om het eerste zekere broedgeval van Nederland! Terwijl er foto's gemaakt werden kwam ook Cor Fikkert net aanvaren. Hij vertelde dat hij en Martijn de Jonge op zowel 3 als 9 juni vrouwtjes met nog kleinere jongen hadden gezien in de haven van IJsseloog op het Ketelmeer en op een strekdam bij de Schokkerplaat. Waarschijnlijk maakten de vrouwtjes hun nest tussen de basaltstenen of in een andere holte aan de oevers van het Ketelmeer. Met deze goed gedocumenteerde waarnemingen zijn de eerste zekere broedgevallen van Nederland een feit. Het is nog wel de vraag of de soort zich definitief zal vestigen als broedvogel. Om te spreken van een gevestigde populatie hanteert Sovon een aaneengesloten periode van tien jaar waarin de soort jaarlijks broedt (de Jong *et.al.* 2025).

In het hele Ketelmeergebied ging het tenminste om drie vrouwtjes met jongen, mogelijk zelfs nog meer. Het aantal van twee paren op de eilanden van Staatsbosbeheer is gebaseerd op de waarneming van 17 juni, toen vrijwel tegelijkertijd een vrouw met vier jongen op de Ramspolplaat en een vrouw met maar liefst acht grote jongen op de Schokkerplaat werd gezien. Het is dus goed mogelijk dat er meer vrouwen met jongen waren op dat moment, want op 11 juni ging het om een vrouw met vijf jongen.

Vrouw Grote Zaagbek met vijf grote jongen wegzwemmend vanaf de strekdam van de Schokkerplaat, 11 juni 2025 (Symen Deuzeman).

Roerdomp, n=4

Opvallend is het ontbreken van Roerdompen langs de oostoever van het Vossemeer. In 2019 werden hier nog twee territoria vastgesteld. Net als bij de afname van enkele andere moerassoorten (Grote Karekiet, Kleine Karekiet en Snor) moet er hier iets aan de hand zijn met afnemende kwaliteit van het stromingsriet, waarbij in eerste instantie gedacht wordt aan vraat door herbivore watervogels. In de oostoever van het Ketelmeer doen Roerdompen het juist weer bijzonder goed. In 2018 ontbraken ze nog, tussen 2019-2021 zat er weer één, in 2022 twee en vanaf 2023 steeds drie territoria. Vermoedelijk gepaard gaande met de landelijk positieve trend van de Roerdomp en ook lokaal in de oostelijk gelegen moerasgebieden van het Zwarte Meer nemen ze sinds 2019 toe. Voor het eerst werd ook een hoempende Roerdomp vastgesteld in de natte overjarige rietzones van de Ramspolplaat. Qua potentie is het niet ondenkbaar dat ze zich de komende jaren verder uitbreiden over de

eilanden. Met name op de Schokkerplaat en de Kattenplaat zijn uitgebreide moeraszones aanwezig met nat overjarig riet en lisdodde-vegetaties.

Woudaap, n=1

Deze kleinste reigerachtige is een echte zomergast, verblijft in de winter in Afrika en komt pas laat in het voorjaar terug in de West-Europese broedgebieden. Nederland is de meest noordwestelijke grens van het broedareaal. Ze kunnen worden aangetroffen in vele typen moerasvegetaties, veelal met lisdodde-vegetaties, zoals ook in de randmeren.

In Nederland broedt minder dan 0,1% van de geschatte Europese populatie. Ze staan als ernstig bedreigd op de Rode lijst. Maar sinds de afgelopen twaalf jaar is sprake van een significante toename van <5% per jaar in Nederland. In het Ketelmeer werden ze voor het eerst aangetroffen in 2022 en 2023 in de stromingsrietzones van het Keteleiland. In 2024 ging het om een territorium in overjarig rietland nabij een open plas in de oostoever van het Ketelmeer en in 2025 in het natte overjarige riet van de Ramspolplaat. Mogelijk speelt de uitbreiding van het stromingsriet door het plaatsen van anti-vraastrasters hierbij een positieve rol. In het Drontermeer verschenen de laatste jaren ook Woudaapjes, juist in deze zones.

Kwak, n=0

Op 19 mei werd een wegvliegende volwassen Kwak gezien in de opslag op één van de ringdijken van de eilanden in het Vossemeer. Helaas volstaat zo'n waarneming niet voor een geldig territorium, daarvoor zijn tenminste twee territorium-indicatieve waarnemingen nodig binnen de datumgrenzen tussen 10 april en 15 juli.

De Kwak van het Vossemeer, helaas onvoldoende voor een geldig territorium, 19 mei 2025 (Bram Ubels).

Wespendief, n=0

Opvallend was de waarneming op 28 augustus van drie Wespendieven die langdurig rondhingen boven het wilgenbos van de Schokkerplaat. Het ging in ieder geval om een adulte man en een pas uitgevlogen jong. De derde vogel kon niet lang genoeg bekeken worden, zou een vrouw of een tweede jong kunnen zijn geweest. Het kan goed zijn dat hier een paar succesvol heeft gebroed, al zat in hetzelfde wilgenbos ook een succesvol nest van een Havik, niet echt een goede combinatie. Een zoekactie naar een nest op 28 augustus is uitgebleven, het wilgenbos aldaar is ook tamelijk ondoordringbaar met braamstruwelen in die tijd van het jaar. Op basis van deze waarneming kon een zeker territorium niet worden gehonoreerd.

Havik, n=3

Van alle paren werd een nest gevonden. Ze zaten alle drie op één van de nieuwe eilanden, de Ramspolplaat, Schokkerplaat en de nieuwe aanwas op het Keteleiland. Opvallend genoeg waren ze verdwenen op twee oude nestlocaties, in het oude wilgenbos van de oostoever van het Ketelmeer, sinds 2023, en in het oude wilgenbos van het Keteleiland. Het lijkt erop dat deze paren verkast zijn naar de nieuwe eilanden en nu een nest hebben in bos van zo'n twintig jaar oud. Van alle drie de nesten vlogen de jongen succesvol uit, getuige de bedelende jongen tussen 17 juni en 13 juli.

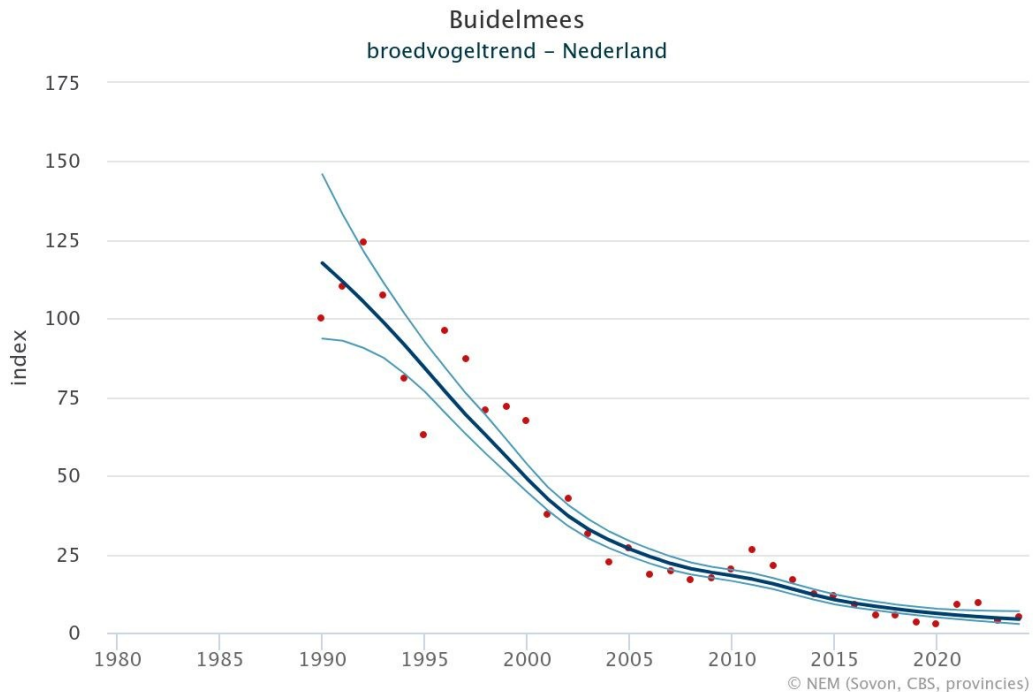
Zeearend, n=1

Een paar Zeearenden is sinds 2010 verbonden aan de moerasdelta van de IJsselmonding. Het paar bouwde in eerste instantie een nest in het Roggebotzand in een populier en broedde daar in de periode 2010-2014. Niet ieder jaar succesvol, in die periode vlogen drie jongen uit. In 2015 verkaste het paar naar het Ketelmeer en bouwde een nest in een wilg op de Kamperplaat. Inmiddels is dit nest vervangen voor een nieuw nest, dat veel lager in het oude wilgenbos is gebouwd. Het paar was herkenbaar aan de kleurringen. De vrouw met ringcode AF19 is een bijzondere, want is het eerste geringde jong van Nederland uit 2007 uit de Oostvaardersplassen. Ze was gepaard met de Duitse man Z663. In 2022 is deze man vervangen door een jongere man, AV15. Dit is een jong van het nest op het Vogeileiland in het Zwarte Meer, geringd in 2017. Het paar AF19 en AV15 zijn nog steeds samen. Inmiddels is AF19 haar stalen ring kwijtgeraakt en draagt ze alleen nog haar kleurring, die goed herkenbaar is. In 2025 werd het nieuwe en lagere nest bebroed en hier vlogen twee jongen succesvol uit. Inmiddels heeft AF19 al vijftien jongen groot weten te brengen op de Kamperplaat (Werkgroep Zeearend Nederland en Martijn de Jonge).

Buidelmees, n=0

In 2019 was de IJsselmonding nog hét belangrijkste bolwerk voor deze soort in Nederland. Er werden toen nog zes territoria vastgesteld op de verschillende eilanden, met een aantal nesten in berk en wilg. Dat was al een enorme achteruitgang van de soort, want in 2011 werden er nog 40 territoria vastgesteld in de IJsselmonding en in 2012 23 territoria. In alle broedgebieden in Nederland gaat het bijzonder slecht met deze fraaie soort. De soort gaat al 35 jaar achteruit en er is sprake van een significante jaarlijkse afname van <5% in de afgelopen twaalf jaar (figuur 7). Ondanks dat de oren en ogen extra gespitst waren op deze soort, werd alleen op 29 april een zingend mannetje waargenomen op de Kattenplaat. Er was geen nest aanwezig, vaak roepen mannetjes continu bij een nest. Tijdens vervolfbezoeken werd de locatie steeds extra bezocht, maar de vogel was niet meer ter plaatse. Vanwege de zeldzaamheid als broedvogel in Nederland (in 2024 nog maar 9 geteld in heel NL) zijn

tenminste twee waarnemingen nodig binnen de datumgrenzen tussen 25 april en 15 juli. In 2025 kon geen enkel territorium meer worden gevonden in de hele IJsselmonding. Overigens werd er nog wel een nest gevonden in het iets oostelijk gelegen Zwarte Meer, dus de hoop dat er de komende jaren nog weer eens eentje gaat broeden in de IJsselmonding is reëel.

Figuur 7. Landelijke ontwikkeling van de Buidelmees in Nederland.

Grote Karekiet, n=8

De Grote Karekiet is sinds 2001 enorm in aantal achteruitgegaan in het Ketelmeer & Vossemeer (figuur 7). In het Ketelmeer zal onder meer het ontbreken van dynamiek en golfslag een rol hebben gespeeld sinds de aanleg van de eilanden. Immers, de Ramspolplaat is pal voor de oostoever van het Ketelmeer aangelegd, waardoor deze veel meer in de luwte is komen te liggen. Het aantal territoria van de Grote Karekieten crashte hier in rap tempo van tien in 1999 naar nul in 2017. Op de Kattenplaat en het Keteleiland werden eilanden aangelegd precies op de kernlocaties van de Grote Karekieten. De hoop dat Grote Karekieten zich zouden vestigen in het stromingsriet langs de nieuwe eilanden blijft tot nu toe uit, met uitzondering van de nieuwe aanwas op het Keteleiland. Momenteel bevindt de kern van de populatie zich langs deze nieuwe aanwas en de strekdam van het Keteleiland die parallel langs de noordzijde van de IJssel loopt. Hier wordt een behoorlijk deel van het stromingsriet beschermd met anti-vraat rasters. Dit blijkt goed te werken want binnen twee tot drie jaar is het riet tot - of al buiten - de rasters gegroeid. Het stromingsriet is dik en krachtig en geschikt voor Grote Karekieten, maar ook voor de Woudaap om in te broeden. In 2024 bleek 70% van het aantal gevonden Grote Karekietennesten in het Ketelmeer (n=10) achter een raster te zitten (van der Winden & Deuzeman 2024). In 2025 werden acht territoria vastgesteld. Ze bevonden zich allen langs de noordzijde van het Keteleiland. Alleen op de Kattenplaat werd eenmalig, op 19 mei, een zingend mannetje gezien welke al snel weer verdwenen was. Elders in het Ketelmeer werden geen Grote Karekieten gezien. Hoewel stromingsriet aanwezig is langs alle eilanden, is de strook vaak smal en het riet niet krachtig genoeg. Langs de oostoever van het Ketelmeer is het stromingsriet afgetakeld door vraat

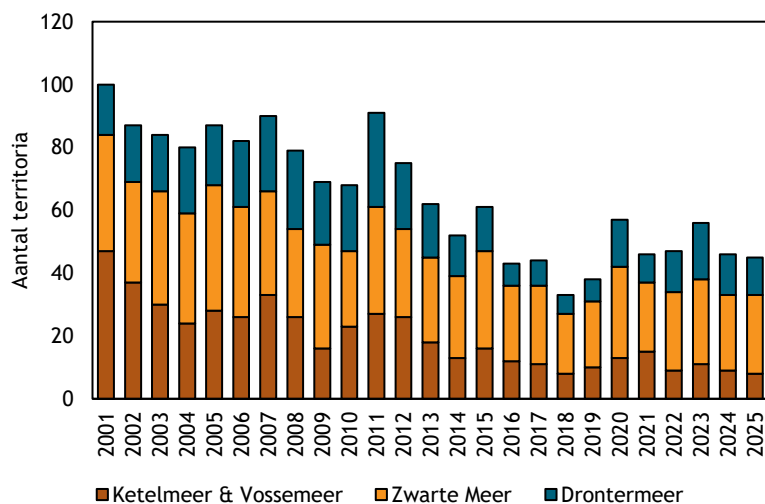
van herbivore watervogels. Hier lijken Grote Karekieten zich al een tijd niet meer te willen vestigen.

De stand in het Ketelmeer is met 8-9 territoria al een aantal jaren stabiel. Het stromingsriet is op de plekken waar deze beschermd is behoorlijk uitgebreid. De hoop is dat de soort zich ook gaat vestigen op andere locaties in het Ketelmeer die op het oog geschikt zijn zoals in de nieuwe aanwas langs enkele eilanden. Ook elders in de Noordelijke Randmeren is de stand de laatste tien jaar redelijk stabiel wat hoopgevend is voor deze ernstig bedreigde broedvogel in Nederland (figuur 8).

De Grote Karekiet lijkt verdwenen uit het Vossemeer. In 2011 zaten er nog zestien territoria in het Vossemeer, in 2019 en 2021 waren dat er vijf, in 2022 geen enkele meer maar in 2023 zaten er toch weer drie territoria. Echter, in zowel 2024 als 2025 bleef de teller op nul staan (gegevens Ruud Foppen, Meetnet Zoete Rijkswateren). De kwaliteit van het stromingsriet is hier sterk afgenomen, ondanks het plaatsen van rasters op een aantal locaties. Een groot deel van het stromingsriet ligt in de luwte van de aangelegde eilanden, waardoor hier nauwelijks meer sprake is van dynamiek, zoals golfslag en windwerking. Dit is noodzakelijk voor het behoud van vitale stromingsrietkragen. Bovendien zitten er enorm veel ganzen in het natuurontwikkelingsgebied, die zich tegoed doen aan opkomende rietstengels langs de oostoever.

Nest met vijf jongen van de Grote karekiet van een paar dagen oud in het Ketelmeer. Let op de nieuwe stengels die gebruikt zijn om het nest in te bouwen, 11 juni 2025, Symen Deuzeman.

Figuur 8. De aantalsontwikkeling van de Grote Karekiet in de Noordelijke Randmeren (Goffin et. al. 2025).

4.4 Niet-broedvogels en andere fauna

Visarend

Samen met de Biesbosch zijn de Noordelijke Randmeren en de IJsselmonding het belangrijkste overzomeringsgebied van Visarenden in Nederland. Gedurende het telseizoen werden regelmatig Visarenden gezien, die hun vaste stekken bij de Ramspolplaat, Schokkerplaat, Keteleiland en in het Vossemeer hadden en in het gebied visten. Er werden geen aanwijzingen voor broeden gezien. Geschikte nestbomen zijn in de omgeving aanwezig, zoals in het oude wilgenbos, afgeplatte boomkruinen in het Roggebotzand of in nabije hoogspanningsmasten. Mogelijk dat het er in de nabije toekomst eindelijk een keer van komt.

Reuzenster

De Reuzenster is beschermd op grond van de Europese Vogelrichtlijn en de Wet Natuurbescherming. Voor deze soorten zijn in Nederland Natura 2000-gebieden aangewezen als niet-broedvogel. Het Natura 2000-gebied Ketelmeer & Vossemeer is aangewezen voor de Reuzenster om te slapen en te foerageren. Het instandhoudingsdoel is gezet op tien vogels die jaarlijks gebruik maken van het gebied. Met name de zandplaat in het Vossemeer wordt in de nazomer bezocht door aanzienlijke aantallen Reuzensternen. Zo werden er eind augustus 2025 behoorlijke aantallen gezien, zoals 76 op 20 augustus 2025 (bron: waarneming.nl).

Tijdens deze kartering werden de eerste Reuzensternen gezien vanaf eind juni, foeragerend op vis in de IJsselmonding.

24 juni- twee adulte vogels langs de oostoever van het Ketelmeer.

10 juli – twee adulte vogels in het Kattendiep.

13 juli – twee adulte vogels bij de Ramspolplaat

14 juli – één adulte vogel bij de Schokkerplaat

Witwangstern

Op 14 juni 2025 werd een foeragerende Witwangstern gezien in het Vossemeer. En opvallend genoeg op 14 juli ook één door Cor Fikkert in de IJsselmonding. Toch opvallende waarnemingen midden in het broedseizoen.

Witwangstern in het Vossemeer op 14 juni 2025 (Bram Ubels).

Bever

Op alle eilanden in het Ketelmeer en Vossemeer is de aanwezigheid van Bevers goed zichtbaar door vraat aan jonge wilgen, gangetjes naar het water en afgeknaagde takken. Actieve burchten werden gevonden op het Keteleiland (2), Schokkerplaat (1), Kattenplaat (2), Vossemeer (1), Ramspolplaat (1) en in de oostoever van het Ketelmeer (1). Er zullen vast burchten zijn gemist, maar het aantal gevonden sporen wijst er sterk op dat ze zijn toegenomen in het hele gebied ten opzichte van 2019.

Otter

Op 25 maart sporen van de Otter (spraint) op de Schokkerplaat.

Ree

De Ree werd aangetroffen op de Kattenplaat (1x), Schokkerplaat (3x), Ramspolplaat (2x), Vossemeer (1x) en in de oostoever van het Ketelmeer (6x).

Vos

Burchten van de Vos werden gevonden op de Schokkerplaat (2 actieve burchten), Keteleiland (1), Kattenplaat (1), Ramspolplaat (1) en in de oostoever van het Ketelmeer. Gezien de omvang van de eilanden gaan we ervan uit dat er tenminste één territorium per eiland aanwezig is.

5 Evaluatie

Sinds de aanleg van de eilanden in het Ketelmeer hebben zich grote veranderingen voorgedaan. Het gebied heeft zich vanuit een pionierssituatie met veel openheid en zand in rap tempo ontwikkeld tot een rietmoeras en opgaand wilgenbos met veel struweel, een moerasdelta van nationaal belang. Dit is goed terug te zien aan de vogelgemeenschap. Hoge dichtheden van pionier soorten als Kleine Plevier, Bontbekplevier, Kluut, Visdief, Kokmeeuw en grote meeuwen zijn verdwenen, omdat het anno 2025 aan geschikt biotoop ontbreekt. Dit was ook al zo tijdens de voorgaande kartering in 2019. Vanwege de aanwas van rietmoeras met uitgestrekte lisdoddevelden zijn rietvogels in de loop der jaren sterk toegenomen op de eilanden. Het gebied kenmerkt zich door hoge dichtheden van Waterral, Kleine Karekiet, Snor, Rietzanger en Baardman. Op de drogere delen is het struweel en wilgenbos snel doorgeschooten, waardoor algemene zangvogelsoorten profiteren, zoals Kool- en Pimpelmees en Vink. Wilgenbos van een jaar of twintig blijkt al geschikt te zijn voor broedende Haviken. Ook andere soorten van opgaand bos als Wielewaal en Appelvink hebben zich gevestigd. Soorten van ruigtes en doorschietend struweel komen in hoge dichtheden voor, zoals Fitis, Nachtegaal, Tuinfluiter en Zwartkop. Sommige soorten zijn ook afgenomen, zoals de Grasmus, Spotvogel en Winterkoning, waarschijnlijk door voortschrijdende successie, waarbij ruigtes plaats hebben gemaakt voor jong bos.

Landelijk gezien is het Natura 2000-gebied Ketelmeer & Vossemeer een belangrijk bolwerk voor Baardman, Grote Karekiet en Buidelmees en sinds kort ook voor Woudaap. Hoewel de Buidelmees niet werd aangetroffen als broedvogel, zat deze nog wel in het naastgelegen Zwarte Meer.

Daarnaast geven de hoge aantallen van Fuut, Kuifeend en Tafeleend en het voorkomen van Krooneenden aan dat het gebied rijk is aan waterflora- en fauna. Bijzonder is de komst van de Grote Zaagbek in het gebied, een nieuwkomer op de broedvogellijst in Nederland. De Zearend weet zich sinds 2015 jaarlijks voort te planten op de Kamperplaat.

Van de kritische moerasvogels is de Grote Karekiet degene die het meest onder druk staat. Sinds een aantal jaren worden gerichte maatregelen getroffen, zoals het plaatsen van anti-vraatrasters voor het stromingsriet in zowel het Ketelmeer als Vossemeer. Met name in het Ketelmeer is een enorme uitbreiding te zien van het stromingsriet en uit onderzoek blijkt dat de Grote Karekieten zich hier vaak achter vestigen. De stand is na een enorme achteruitgang nu al een paar jaar stabiel in het Ketelmeer.

In de oude rietkragen van de oostoever en het Keteleiland doen veel moerassoorten het goed, zoals de toegenomen Roerdomp en hoge dichtheden van Snor en Rietzanger. Hetzelfde beeld geeft de landelijke en lokale ontwikkeling voor deze soorten aan.

Minder goed is het gegaan met de voorheen bloeiende weidevogelpopulatie in de Ketelpolder. In de periode 1998-2004 bevonden zich hier nog hoge dichtheden aan Grutto's, Tureluur en Kieviten en zelfs Kemphaan. Het is het overwegen waard om in dit gebied herstelmaatregelen toe te passen, zoals het creëren van plas-dras situaties in het vroege voorjaar.

Literatuur

Deuzeman S. & Van Manen W. 2023. Broedvogels van het Voorsterbos in 2022. Sovon-rapport 2023/01. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

van Groen F.M. & Rondaan S. 2009. Broedvogels van het Vossemeer. Inventarisatie 2009. Van der Goes & Groot Ecologisch Onderzoek – en Advies. G&G-rapport 2009-32.

Goffin B., Abma J., de Boer V. & Deuzeman S. 2025. Broedvogelmeetnet Zoete Rijkswateren 2025. Sovon-rapport 2025/75. Rijkswaterstaat-nummer BM 25.26. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen, Rijkswaterstaat Lelystad.

de Jong A. & Deuzeman S. 2019. Broedvogels van het Ketelmeer en Vossemeer (IJsselmonding) in 2019. Sovon-rapport 2019/59. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

de Jong A., Boele A. & van Winden E. 2025. Grote Zaagbekken broeden in Nederland. Sovon-nieuws. Jaargang 38: 6-8. September 2025.

van Kleunen A., Foppen R. & van Turnhout C. 2017. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels 2016 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Sovon-rapport 2017/34. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

van Manen W. 2024. Handreiking gebiedskaracteringen broedvogels. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

de Roder F. & van Wijhe E. 2005. De broedvogels van de natuurontwikkelingseilanden in de IJsselmonding in 1998-2004. Vogels in Overijssel 4: 25-38.

Van der Winden J. & S. Deuzeman 2024. Beschermingsproject grote karekiet 2024. Jaarrapport aantallen, broedsucces, habitatverbeteringen en dispersie. Rapport 2024-05. Jan van der Winden Ecology, Utrecht.

Vergeer J.W., Boele A., van Bruggen J. & van Turnhout C. 2023. Handleiding Sovon Broedvogelmonitoring: Broedvogel Monitoring Project en kolonievogels. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Bijlage 1 Aantalsontwikkelingen

Aantalsontwikkeling in de oostoever van het Ketelmeer (BMP-plot 2261 Ketelmeer-Oost) in de periode 1999-2015

ng=niet geteld

Soort	1999	2001	03	04	05	06	07	08	09	2010	11	12	13	14	2015
Dodaars	0	0	1	2	1	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0
Fuut	35	35	29	25	28	36	25	23	27	33	43	55	42	59	37
Geoorde Fuut	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Roerdomp	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1
Woudaap	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Knobbelzwaan	1	2	2	2	1	1	2	3	3	1	1	3	4	4	2
Grauwe Gans	3	1	4	5	8	18	20	31	16	10	12	15	12	16	10
Soepgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brandgans	0	1	1	1	1	0	0	4	3	0	1	1	1	1	0
Canadese Gans	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Nijlgans	3	2	1	1	2	3	4	3	2	1	4	3	2	3	2
Bergeend	5	2	3	4	3	6	7	6	8	5	5	5	4	4	2
Krakeend	2	3	3	6	5	8	11	6	15	16	13	15	14	14	12
Wintertaling	3	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zomertaling	3	1	3	2	1	1	4	1	0	1	2	0	0	0	1
Slobeend	1	1	0	1	2	3	3	3	0	2	2	0	0	2	0
Tafeleend	1	4	2	1	3	3	7	3	5	8	17	13	15	10	8
Krooneend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Kuifeend	1	2	3	4	3	1	6	4	5	6	9	12	10	7	8
Bruine Kiekendief	2	2	2	2	2	2	4	3	4	3	3	3	2	2	2
Havik	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Buizerd	1	2	3	3	2	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Torenvalk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterral	3	3	4	3	4	4	5	6	5	2	11	8	5	4	5
Klein Waterhoen	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Porseleinhoen	3	2	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Kwartelkoning	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fazant	ng	ng	ng	ng	ng	ng	3	3	3	4	4	7	2	3	2
Scholekster	0	0	0	0	1	0	3	1	0	0	0	1	0	0	0
Bontbekplevier	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Plevier	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0
Kievit	0	0	2	2	2	5	6	5	5	0	2	2	1	1	1
Grutto	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Tureluur	0	0	1	0	3	2	2	3	2	1	0	0	0	0	0
Zomertortel	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Holenduif	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	1	2	2	2	1
Koekoek	ng	ng	ng	ng	ng	ng	2	2	2	2	3	3	3	2	2

Soort	1999	2001	03	04	05	06	07	08	09	2010	11	12	13	14	2015
Kerkuil	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ransuil	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grote Bonte Specht	ng	ng	ng	ng	ng	ng	2	3	2	1	1	1	2	1	2
Kleine Bonte Specht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Wielewaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IJsvogel	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1
Roodborsttapuit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	1	1
Oeverwaluw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	251	0	0	0	0
Graspieper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gele Kwikstaart	4	0	1	1	1	3	0	3	3	4	5	4	6	3	2
Witte Kwikstaart	ng	ng	ng	ng	ng	ng	0	1	2	3	4	3	3	2	1
Heggenmus	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	3	3	2	0	4	0	1	0
Grauwe Vliegenvanger	ng	ng	ng	ng	ng	ng	2	1	1	2	1	1	1	1	2
Nachtegaal	6	5	4	2	2	4	3	3	4	3	4	3	3	4	2
Zanglijster	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	2	2	1	2	2	2	3	5
Blauwborst	14	26	29	29	20	22	23	17	18	29	18	19	23	17	17
Sprinkhaanzanger	5	5	3	3	5	3	2	6	5	9	8	9	8	4	5
Snor	7	18	9	5	8	4	9	8	12	13	15	16	17	15	12
Krekelzanger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rietzanger	39	88	35	48	58	38	48	48	70	87	86	81	73	71	60
Grote Karekiet	10	10	4	8	7	9	10	4	4	3	3	4	4	4	3
Bosrietzanger	-	7	8	16	16	19	15	19	11	15	10	13	23	11	11
Spotvogel	0	0	0	0	0	0	2	0	0	3	2	2	1	2	2
Grasmus	0	3	2	2	2	4	1	2	1	3	4	8	10	6	9
Braamsluiper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0
Tuinfluit	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	12	19	25	11	19	14	17
Zwartkop	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	11	8	15	17	12	14	16
Matkop	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	1	0	1	0	1	1	1	1
Baardman	13	78	31	31	31	30	42	44	63	66	53	53	47	64	42
Cetti's Zanger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Staartmees	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	ng	2
Boomklever	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boomkruiper	ng	ng	ng	ng	ng	ng	2	2	3	2	1	1	1	1	2
Buidelmees	4	6	7	4	5	4	3	2	3	1	2	2	1	0	0
Putter	2	5	8	6	7	8	8	6	7	7	5	6	5	5	7
Zwarte Kraai	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	2
Spreeuw	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	1	0	2	2
Groenling	1	3	3	2	5	2	4	2	2	2	2	4	3	2	1
Kneu	0	0	2	0	0	1	3	0	1	2	4	4	4	6	5
Appelvink	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0

Aantalsontwikkeling in de oostoever van het Ketelmeer (BMP-plot 2261 Ketelmeer-Oost) in de periode 2016-2025

ng=niet geteld

Soort	2016	2017	2018	2019	2000	2021	2022	2023	2024	2025
Dodaars	0	1	2	1	1	2	1	1	1	1
Fuut	42	37	27	20	22	32	23	21	16	15
Geoorde Fuut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Roerdomp	1	1	0	1	1	1	2	3	3	3
Woudaap	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Knobbeltwaan	3	1	2	5	3	3	2	4	2	4
Grauwe Gans	11	36	34	24	16	19	24	34	27	34
Soepgans	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Brandgans	1	0	1	2	4	2	9	6	5	9
Canadese Gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Nijlgans	1	1	2	0	2	0	1	2	1	2
Bergeend	1	1	2	0	3	2	1	2	1	1
Krakeend	9	6	9	8	6	6	5	7	6	3
Wintertaling	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Zomertaling	1	0	0	0	1	3	1	0	0	0
Slobeend	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tafeleend	8	4	3	4	3	7	3	1	1	5
Krooneend	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1
Kuifeend	10	6	4	7	4	6	6	6	7	3
Bruine Kiekendief	3	3	3	1	2	3	2	2	2	2
Havik	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
Buizerd	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Torenvalk	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Waterral	6	6	6	6	8	4	6	6	4	6
Porseleinhoen	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Fazant	5	3	2	2	2	2	2	4	1	0
Scholekster	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Holenduif	1	1	3	0	1	1	1	0	0	1
Koekoek	2	3	3	2	3	3	2	2	3	3
Grote Bonte Specht	2	3	2	1	2	2	2	2	2	3
Kleine Bonte Specht	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0
Wielewaal	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0
IJsvogel	1	2	2	0	1	0	0	0	0	0
Roodborsttapuit	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1
Graspieper	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0
Gele Kwikstaart	1	3	3	1	2	4	3	4	0	1
Witte Kwikstaart	2	2	1	0	3	1	1	2	2	1
Heggenmus	0	5	5	4	4	3	5	6	2	7
Grauwe Vliegenvanger	3	1	1	2	1	2	1	1	0	1

Soort	2016	2017	2018	2019	2000	2021	2022	2023	2024	2025
Nachtegaal	2	2	1	5	4	7	5	6	5	3
Zanglijster	3	3	2	4	3	4	4	2	6	3
Blauwborst	21	21	16	17	20	12	18	18	21	14
Sprinkhaanzanger	6	8	8	7	8	7	5	5	5	6
Snor	13	14	14	8	19	18	14	18	23	21
Krekelzanger	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Rietzanger	61	83	59	48	56	50	57	59	71	73
Grote Karekiet	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Bosrietzanger	9	17	25	19	15	18	16	15	24	16
Spotvogel	1	1	3	1	1	1	2	1	1	2
Grasmus	10	8	12	8	7	9	11	9	3	7
Braamsluiper	0	1	0	0	2	1	0	1	0	1
Tuinfluitier	18	23	19	26	23	17	16	31	22	25
Zwartkop	19	18	17	18	25	24	21	22	28	25
Matkop	1	1	1	1	2	2	1	0	0	0
Baardman	36	37	39	30	40	27	36	33	26	35
Cetti's Zanger	0	0	0	0	1	2	4	9	16	16
Staartmees	2	1	1	1	1	0	1	2	0	1
Boomklever	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0
Boomkruiper	2	2	1	2	1	2	2	3	3	2
Buidelmees	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Putter	7	6	7	7	7	5	7	4	5	3
Zwarte Kraai	1	0	1	1	1	0	1	1	2	4
Spreeuw	2	1	1	0	2	2	3	2	5	3
Groenling	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0
Kneu	6	3	7	3	5	6	6	5	5	3
Appelvink	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0

Aantalsontwikkeling op de Ramspolplaat en de Kattenplaat sinds de aanleg van de eilanden in de periode 2003-2025

--onbekend

Soort	2003	2004	2005	2006	2011	2013	2014	2015	2019	2025
Grote Canadese Gans	0	0	0	1	0	-	-	-	0	0
Brandgans	10	16	28	19	55	-	-	-	1	0
Grauwe Gans	2	0	16	9	21	-	-	-	10	12
Knobbelzwaan	1	1	5	2	3	-	-	-	5	3
Nijlgans	5	6	6	2	4	-	-	-	0	0
Bergeend	5	2	4	7	6	-	-	-	1	0
Zomertaling	2	0	2	3	1	0	0	0	2	1
Slobeend	3	5	1	0	1	-	-	-	0	2
Krakeend	7	3	2	3	8		3	0	14	8
Smient	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wilde Eend	4	4	3	1	12	-	-	-	19	8
Soepeend	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Pijlstaart	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0
Wintertaling	5	3	0	2	10	0	0	0	0	1
Krooneend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Tafeleend	1	0	0	0	3	-	-	-	3	3
Kuifeend	2	0	4	4	17	-	-	-	4	8
Grote Zaagbek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Fazant	0	0	0	1	0	-	-	-	0	0
Dodaars	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Fuut	3	0	1	0	8	-	-	-	22	25
Roerdomp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Woudaap	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Sperwer	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Havik	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1
Bruine Kiekendief	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Zeearend	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Buizerd	0	0	0	1	1	1	1	1	2	1
Waterral	0	0	0	0	0	0	0	0	6	5
Waterhoen	0	0	0	0	0	0	0	0	6	5
Meerkoet	2	2	5	5	9	-	-	-	31	40
Scholekster	12	6	9	7	4	-	-	-	0	0
Kluut	10	11	12	1	10	-	0	1	0	0
Kievit	4	3	8	12	3	-	-	-	0	0
Temmincks Strandloper	0-1	0-1	0	0	0	0	0	0	0	0
Bonte Strandloper	0	0-1	0	0	0	0	0	0	0	0
Bontbekplevier	13	15	10	6	7	1	1	1	0	0
Kleine Plevier	7	12	7	2	3	1	0	0	0	0
Strandplevier	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Grutto	0	0	0	2	0	-	-	-	0	0
Tureluur	2	3	6	6	4	-	-	0	0	0
Zwartkopmeeuw	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Dwergstern	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Visdief	7	0	2	2	0	0	0	0	0	0
Holenduif	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Houtduif	0	0	0	0	0	0	0	0	7	4

Soort	2003	2004	2005	2006	2011	2013	2014	2015	2019	2025
Zomertortel	0	0	0	1	0	-	0	0	0	0
Koekoek	0	0	0	1	2	2	0	1	2	2
IJsvogel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Grote Bonte Specht	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5
Boomvalk	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
Wielewaal	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Gaai	0	0	0	0	0	0	0	0	2	7
Zwarte Kraai	0	0	1	1	1	-	-	-	1	1
Matkop	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Pimpelmees	0	0	0	0	0	0	0	0	4	9
Koolmees	0	0	0	0	4	-	-	-	7	11
Buidelmees	0	0	1	1	9	3	2	1	4	0
Baardman	0	0	0	0	4	3	1	0	8	2
Veldleeuwerik	0	0	0	1	0	-	-	-	0	0
Oeverzwaluw	0	0	91	62	0	0	0	0	0	0
Cetti's Zanger	0	0	0	0	0	0	0	0	1	8
Staartmees	0	0	0	0	0	0	0	0	8	2
Fitis	0	0	0	3	26	-	-	-	46	60
Tjiftjaf	0	0	1	1	20	-	-	-	39	43
Grote Karekiet	1	0	3	0	0	3	2	1	0	0
Rietzanger	0	0	0	0	9	3	-	2	4	1
Kleine Karekiet	0	0	11	3	5	-	-	-	140	121
Bosrietzanger	0	0	0	1	8	-	-	-	2	0
Spotvogel	0	0	0	1	5	2	4	2	7	2
Sprinkhaanzanger	0	0	0	0	7	1	2	1	0	0
Snor	0	0	0	0	3	1	2	0	2	2
Zwartkop	0	0	0	0	9	-	-	-	41	35
Tuinfluit	0	0	0	0	3	-	-	-	42	59
Braamsluiper	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Grasmus	0	0	0	2	0	3	4	8	15	1
Winterkoning	0	0	1	0	3	-	-	-	45	17
Boomkruiper	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Merel	0	0	0	0	3	-	-	-	12	5
Zanglijster	0	0	1	0	8	-	-	-	8	8
Grauwe Vliegenvanger	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Roodborst	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3
Blauwborst	0	0	0	4	11	3	5	3	11	4
Nachtegaal	0	0	2	2	10	1	1	1	2	6
Zwarte Roodstaart	0	0	0	0	1	-	-	-	0	0
Roodborsttapuit	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Heggenmus	0	0	0	0	11	-	-	-	9	5
Gele Kwikstaart	1	4	8	20	1	1	4	2	3	0
Witte Kwikstaart	3	2	6	9	11	-	-	-	1	0
Graspieper	0	0	0	0	2	-	-	0	0	0
Boompieper	0	0	0	1	0	-	-	-	1	3
Vink	0	0	1	1	31	-	-	-	20	21
Appelvink	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kneu	0	2	2	2	3	-	0	2	3	0
Putter	1	0	3	2	4	-	-	-	5	1
Rietgors	1	0	5	14	9	-	-	-	28	20

Aantalsontwikkeling op de Schokkerplaat in de periode 2003-2025

-=onbekend

Soort	2003	2004	2005	2006	2011	2013	2014	2015	2019	2025
Grote Canadese Gans	0	0	0	1	0	-	-	-	0	0
Brandgans	0	0	7	13	7	-	-	-	0	0
Grauwe Gans	0	2	6	22	5	-	-	-	13	5
Knobbelzwaan	3	0	2	1	2	-	-	-	4	2
Nijlgans	2	2	3	8	2	-	-	-	1	0
Bergeend	3	3	2	4	7	-	-	-	4	0
Zomertaling	2	0	1	1	1	3	2	1	2	2
Slobeend	1	1	2	0	1	-	-	-	0	1
Krakeend	0	2	0	3	2	-	0	2	4	2
Smient	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0
Wilde Eend	6	6	10	3	11	-	-	-	9	5
Soepeend	-	-	-	-	-	-	-	-	0	1
Pijlstaart	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Wintertaling	0	0	0	0	8	-	0	0	0	0
Krooneend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Tafeleend	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4
Kuifeend	0	0	3	1	0	-	-	-	8	6
Grote Zaagbek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Fazant	0	0	0	1	0	-	-	-	0	0
Dodaars	0	0	0	0	0	-	-	-	0	2
Fuut	1	0	2	2	2	-	-	-	17	8
Bruine Kiekendief	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Havik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Buizerd	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Waterral	0	0	0	0	0	0	0	5	3	5
Porseleinhoen	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Waterhoen	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4
Meerkoet	0	0	4	6	5	-	-	-	17	15
Scholekster	6	4	6	5	4	-	-	-	0	0
Kluut	0	15	27	23	16	0	0	0	3	0
Kievit	0	0	3	7	8	0	0	0	0	0
Bontbekplevier	1	0	3	2	19	4	0	0	0	0
Kleine Plevier	0	0	3	6	8	0	0	0	0	0
Strandplevier	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0
Watersnip	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Tureluur	1	2	0	1	3	0	0	0	0	0
Zwartkopmeeuw	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Stormmeeuw	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Dwergstern	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Visdief	1	1	1	8	12	0	0	0	1	0
Holenduif	0	0	3	4	0	-	-	-	0	0
Houtduif	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Zomertortel	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Koekoek	0	0	0	0	0	1	0	4	2	2
IJsvogel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Grote Bonte Specht	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3

Soort	2003	2004	2005	2006	2011	2013	2014	2015	2019	2025
Wielewaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Gaai	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4
Zwarte Kraai	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Matkop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Pimpelmees	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5
Koolmees	0	0	0	0	0	0	0	0	5	10
Buidelmees	0	0	0	0	6	3	1	3	1	0
Baardman	0	0	0	0	0	5	12	16	20	15
Veldleeuwerik	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Oeverzwaluw	0	0	47	0	0	0	0	0	30	36
Cetti's Zanger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Staartmees	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1
Fitis	0	0	0	0	15	-	-	-	20	21
Tjiftjaf	0	0	0	0	0	-	-	-	24	24
Grote Karekiet	0	0	0	1	0	2	3	1	0	0
Rietzanger	0	0	0	0	4	-	-	9	14	14
Kleine Karekiet	0	0	0	0	9	-	-	-	121	64
Bosrietzanger	0	0	0	0	5	-	-	-	2	2
Spotvogel	0	0	0	0	2	-	4	1	2	2
Sprinkhaanzanger	0	0	0	0	3	-	0	0	0	1
Snor	0	0	0	0	4	1	1	9	4	8
Zwartkop	0	0	0	0	4	-	-	-	23	23
Tuinfluit	0	0	0	0	1	-	-	-	32	29
Braamsluiper	0	0	0	0	1	-	-	-	0	1
Grasmus	0	0	0	3	7	2	4	7	10	3
Winterkoning	0	0	0	0	1	-	-	-	25	15
Boomkruiper	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Merel	0	0	0	0	8	-	-	-	5	5
Zanglijster	0	0	0	0	0	0	0	0	4	7
Roodborst	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4
Blauwborst	0	0	0	0	7	3	5	3	14	4
Nachtegaal	0	0	0	0	3	0	0	0	2	7
Roodborsttapuit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Heggenmus	0	0	0	0	2	-	-	-	2	2
Gele Kwikstaart	0	0	6	19	5	0	4	2	0	1
Witte Kwikstaart	0	1	10	9	4	-	-	-	3	1
Graspieper	0	0	0	2	0	-	-	0	0	1
Boompieper	0	0	0	0	-	-	-	-	0	2
Vink	0	0	0	1	9	-	-	-	12	10
Appelvink	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kneu	0	0	0	2	4	-	0	0	0	0
Putter	0	0	2	1	0	-	-	-	2	2
Rietgors	0	0	0	7	11	-	-	-	37	20

Aantalsontwikkeling op de Kattenplaat in de periode 2003-2025

-=onbekend

Soort	2003	2004	2005	2006	2011	2013	2014	2015	2019	2025
Grote Canadese Gans	0	0	2	1	2	-	-	-	0	0
Brandgans	0	2	3	17	91	-	-	-	0	0
Grauwe Gans	11	18	11	34	0	-	-	-	18	12
Knobbelzwaan	0	3	4	4	9	-	-	-	4	4
Nijlgans	7	4	15	5	14	-	-	-	1	0
Bergeend	3	17	3	1	13	-	-	-	1	1
Casarca	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Zomertaling	0	0	4	3	0	1	2	0	3	2
Slobeend	1	3	5	3	5	0	0	0	0	1
Krakeend	1	7	9	3	11	-	6	7	13	5
Smient	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Wilde Eend	1	3	4	2	9	-	-	-	4	10
Soepeend						-	-	-	0	1
Pijlstaart	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0
Wintertaling	0	0	8	0	11	1	0	0	0	1
Tafeleend	1	0	0	0	6	-	-	-	0	0
Kuifeend	4	2	4	4	22	-	-	-	1	3
Dodaars	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Fuut	1	0	4	5	8	-	-	-	5	10
Bruine Kiekendief	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1
Buizerd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Waterral	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3
Waterhoen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Meerkoet	0	5	8	9	7	-	-	-	15	20
Scholekster	5	6	4	9	3	-	-	-	0	0
Kluut	19	40	50	18	6	0	0	0	0	0
Kievit	5	8	3	6	4	0	0	0	0	0
Bontbekplevier	6	8	3	3	0	1	1	0	0	0
Kleine Plevier	2	5	4	5	5	0	0	0	0	0
Strandplevier	2	2	0	1	0	0	0	0	0	0
Grutto	0	2	2	4	0	0	0	0	0	0
Oeverloper	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Tureluur	3	12	3	5	5	0	0	0	0	0
Kokmeeuw	0	0	0	550	0	0	0	0	0	0
Zwartkopmeeuw	1	2	10	20	0	0	0	0	0	0
Visdief	1	120	0	80	0	0	0	0	0	0
Holenduif	0	0	3	2	3	-	-	-	0	0
Houtduif	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Koekoek	0	0	0	0	2	0	0	2	2	0
Grote Bonte Specht	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Wielewaal	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Gaii	0	0	0	0	0	-	-	-	0	4
Zwarte Kraai	0	0	0	0	1	-	-	-	0	0
Matkop	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Pimpelmees	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4
Koolmees	0	0	0	0	1	-	-	-	5	9

Soort	2003	2004	2005	2006	2011	2013	2014	2015	2019	2025
Buidelmees	0	0	0	1	6	0	6	5	0	0
Baardman	0	0	0	0	0	4	1	0	3	2
Oeverwaluw	0	0	26	0	0	0	0	0	0	0
Cetti's Zanger	0	0	0	0	0	0	0	0	2	7
Fitis	0	0	1	2	43	-	-	-	12	20
Tjiftjaf	0	0	0	0	5	-	-	-	18	19
Grote Karekiet	0	0	0	0	0	1	2	1	0	0
Rietzanger	0	0	0	0	6	-	-	6	4	1
Kleine Karekiet	0	0	1	1	8	-	-	-	70	61
Bosrietzanger	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Spotvogel	0	0	0	0	8	3	6	3	1	1
Sprinkhaanzanger	0	0	0	0	5	1	2	3	0	0
Snor	0	0	0	0	3	0	5	1	1	4
Zwartkop	0	0	0	0	8	-	-	-	18	29
Tuinfluit	0	0	0	0	17	-	-	-	24	48
Braamsluiper	0	0	0	0	3	-	-	-	0	0
Grasmus	0	0	0	0	11	4	4	4	3	1
Winterkoning	0	0	0	5	6	-	-	-	26	14
Merel	0	0	0	0	4	-	-	-	5	2
Zanglijster	0	0	0	0	0	0	0	0	6	5
Roodborst	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Blauwborst	0	0	1	1	5	2	2	2	6	0
Nachtegaal	0	0	0	0	6	0	1	1	5	6
Roodborsttapuit	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Heggenmus	0	0	0	0	0	0	0	0	5	4
Gele Kwikstaart	0	0	11	2	0	4	1	1	0	0
Witte Kwikstaart	1	2	19	9	10	-	-	-	2	0
Graspieper	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Vink	0	0	0	0	24	-	-	-	7	17
Appelvink	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kneu	0	1	2	0	1	0	0	0	1	0
Rietgors	0	1	9	10	18	-	-	-	17	14

Aantalsontwikkeling op de Ketelplaat in de periode 2003-2025

-=onbekend

Soort	2003	2004	2005	2006	2011	2013	2014	2015	2019	2025
Grote Canadese Gans	0	0	2	1	2	-	-	-	0	3
Brandgans	0	1	3	14	11	-	-	-	0	0
Indische Gans	0	0	0	1	0	-	-	-	0	0
Grauwe Gans	0	0	5	13	0	-	-	-	9	31
Knobbelzwaan	1	0	3	2	5	-	-	-	4	8
Nijlgans	3	3	6	9	2	-	-	-	0	1
Bergeend	7	11	19	8	6	-	-	-	4	1
Casarca	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Zomertaling	0	0	1	4	0	0	1	1	0	0
Slobeend	0	3	7	3	0	0	-	-	0	0
Krakeend	4	2	7	1	8	27	-	-	5	1
Smient	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Wilde Eend	0	1	6	9	13	-	-	-	3	3
Pijlstaart	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0
Wintertaling	1	1	8	2	17	0	0	0	0	0
Krooneend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Tafeleend	0	0	0	2	9	-	-	-	0	3
Kuifeend	0	0	2	1	11	-	-	-	0	5
Fuut	0	0	2	5	4	-	-	-	9	11
Lepelaar	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Bruine Kiekendief	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Waterral	0	0	1	0	0	-	-	0	0	0
Waterhoen	0	0	0	0	0	-	-	-	-	2
Meerkoet	0	1	6	3	9	-	-	-	9	12
Scholekster	2	4	9	8	2	-	-	-	0	0
Kluut	55	58	36	98	12	0	0	0	0	0
Kievit	0	4	4	7	2	0	0	0	0	0
Bontbekplevier	7	2	9	8	0	0	0	0	0	0
Kleine Plevier	2	5	6	4	4	0	0	0	0	0
Strandplevier	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grutto	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Watersnip	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Tureluur	0	1	8	4	3	0	0	0	0	0
Kokmeeuw	0	0	100	10	0	337	0	0	0	0
Zwartkopmeeuw	0	0	0	1	0	4	0	0	0	0
Stormmeeuw	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Zilvermeeuw	0	55	100	110	0	0	0	0	0	0
Kleine Mantelmeeuw	0	8	33	60	0	0	0	0	0	0
Visdief	0	7	80	136	0	32	0	0	0	0
Holenduif	0	0	7	3	6	-	-	-	0	0
Koekoek	0	0	0	0	1	1	1	2	1	1
Grote Bonte Specht	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Gaai	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Zwarte Kraai	0	0	0	0	-	-	-	-	0	2
Matkop	0	0	0	0	0	0	1	2	0	2
Pimpelmees	-	-	-	-	-	-	-	-	0	1

Soort	2003	2004	2005	2006	2011	2013	2014	2015	2019	2025
Koolmees	0	0	0	0	1	-	-	-	4	3
Buidelmees	0	0	0	0	0	4	5	6	0	
Baardman	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Cetti's Zanger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Fitis	0	0	0	0	17	-	-	-	11	6
Tjiftjaf	0	0	0	0	7	-	-	-	16	11
Rietzanger	0	0	0	0	2	2	5	4	1	0
Kleine Karekiet	0	0	0	0	4	-	-	-	32	28
Bosrietzanger	0	0	2	0	1	-	-	5	0	1
Spotvogel	0	0	0	0	1	5	2	3	2	0
Zwartkop	0	0	0	0	8	-	-	-	19	13
Tuinfluit	0	0	0	0	8	-	-	-	23	13
Grasmus	0	0	0	0	6	2	1	2	5	0
Winterkoning	0	0	0	0	3	-	-	-	17	5
Merel	0	0	0	0	14	-	-	-	7	5
Zanglijster	0	0	0	0	0	0	0	0	6	2
Roodborst	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Blauwborst	0	0	0	0	2	4	2	1	2	0
Nachtegaal	0	0	0	0	0	0	0	2	3	2
Heggenmus	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Gele Kwikstaart	0	1	9	8	1	-	0	-	0	0
Witte Kwikstaart	0	2	16	7	9	-	-	-	2	0
Graspieper	0	0	0	1	0	-	-	0	0	0
Vink	0	0	0	0	8	-	-	-	10	8
Kneu	0	1	2	0	1	-	0	0	0	0
Putter	0	0	0	4	0	-	-	-	1	1
Rietgors	0	0	2	5	12	-	-	-	9	1

Aantalsontwikkeling op het Keteleiland in de periode 2003-2025

-=*onbekend*

Het Keteleiland, de strekdam en het opgespoten eiland is onregelmatig geteld in de periode 2003-2015, feitelijk alleen het opgespoten eiland is steeds geteld. Hier zaten in de beginjaren wel plevieren, visdieven en Kluten, maar geen grote aantallen. Zeer bijzonder waren de hoge aantallen Buidelmezen, met in de periode 2004-2015 tussen de 3 en 19 territoria!

Soort	2003	2004	2005	2006	2011	2013	2014	2015	2019	2025
Buidelmees	0	3	1	5	19	2	7	7	0	0

Bijlage 2 Soortkaarten inventarisatie 2025

Uit deze PDF zijn de stippenkaarten verwijderd. Voor aanvullende gegevens kunt u contact opnemen met Sovon (info@sovon.nl).

Sovon Vogelonderzoek Nederland

Postbus 6521
6503 GA Nijmegen
Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen
024 7 410 410

info@sovon.nl
www.sovon.nl

Sovon Vogelonderzoek Nederland werkt met een ISO 9001 gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem, gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Dit rapport is met uiterste zorg door Sovon (en eventuele andere partijen) opgesteld. Sovon aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van gegevens van dit onderzoek.

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Sovon en/of opdrachtgever.